

Offisersbladet

nr. 3 mai 2013 · årgang 66

tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

Expedition Amundsen 2013
Side 38-39

**BFO ivaretar alle sine
medlemmer i USA**
Side 44-45

Gardefenrik og sivilingeniør!
Side 56-57

Panserbataljonen dro sørover for å øve

Side 10-13

**Nytt rednings-
helikopter NÅ!**

Side 50-52

**Kunnskap
er makt!**

Bergans

OF NORWAY

Bergans of Norway har vært med på å sette standarden for verdens mest avanserte tur- og forsvarsutrustning siden 1908.

www.bergans.no

Offisersbladet

Nr. 3 mai 2013, 66. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:
Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no Internett: www.bfo.no

Offisersbladets tilsynskomite:
Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan
sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

Ansvarlig utgiver:
Eivind Røvde Solberg

Redaktør:
Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:
2punkt as v/Karin Smedsrud
Mobil: 98 20 54 16
E-post: karin@2punkt.no

(Bekreftet opplag 2012: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2013:		
Nummer	Matr.frist	Utgivelse
4	31.05	14.06
5	09.08	23.08
6	04.10	18.10
7	22.11	06.12

Grafisk produksjon:
Design: punkt&prikke... punktpricke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

Bilder:
Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:
Soldater fra Brigade Nord klargjør panservern-
raketten FGM-148 Javelin.
Foto: Forsvarets Mediesenter

Redaksjonen avsluttet:
26. april 2013

Over alt – alltid!

Det gamle credoet til Heimevernet lever videre, og det er det på mange måter BFO som sørger for. BFOs områdetillitsvalgte, ansatte i sekretariatet og alle de andre tillitsvalgte, er hele tiden på plass rundt om på tjenestestedene hos sine medlemmer. Enten det er i den daglige tjeneste eller under øvelser, er vi der for å informere og svare på det medlemmene måtte ha på hjertet. Og det er Offisersbladets oppgave å informere om alt dette, med god hjelp fra nettopp de tillitsvalgte. I denne utgave håper jeg at mye av BFOs og Forsvarets aktivitet har kommet på trykk, selv om mars/april ikke er den mest aktive perioden i året.

Den siste tiden har vært preget av situasjonen rundt NOFs overraskende brudd i ATF-forhandlingene, og den samme organisasjonens noe lemfeldige forhold til fakta. BFO har brukt mye tid på å reise rundt med saklig informasjon, basert på fakta. Når det gjelder informasjon som NOFs lokale tillitsvalgte holder i denne saken, er jeg fristet til å bruke utsagnet som tidligere er brukt om den kulørte presse, «Ikke tro på noe av det du hører og bare halvparten av hva du ser». Les mer om ATF-saken i denne utgave.

Brennpunkt har fått skarp kritikk for sitt program om F-35 kjøpet. Mange føler at dette var dårlig kritisk journalistikk, og at man sitter igjen med flere spørsmål og uavklarte problemstillinger etter programmet. Det er nok mye riktig i det, men programmet klarte etter min mening i alle fall å få frem at informasjonen som førte frem til avgjørelsen i Stortinget var noe mangelfull, og kanskje preget av at det var et amerikansk fly vi skulle ha. Nå er den totale prisen nesten tredoblet, og leveransetidspunktet på flyene er fortsatt usikkert. Totalkostnadene for tidenes anskaffelses-prosjekt vil uten tvil få store konsekvenser for driften av resten av Forsvaret i mange år etter at de første F-35 flyene har landet på Ørland hovedflystasjon. Offisersbladet vil i neste utgave se nærmere på statusen i prosjektet, og har blant annet planer om å besøke de norske offiserene som jobber tett opp mot Lockheed Martin og de amerikanske myndigheter i Washington.

Av andre ting, så venter vi i skrivende stund på avgjørelsen på hvem som blir vår nye forsvarssjef. Søkelisten var ikke lang, den hadde stort innslag av kvinnelige søkere, men ingen fra Hæren – ingen kandidater? Spekulasjonene har gått i lang tid, og flere mener at dette vil bli en ren politisk utnevning nå før valget til høsten. Ser man på søkelisten er det i alle fall klart at viseadmiral Bruun-Hanssen, sjef FOH, er den best kvalifiserte til jobben.

Forsvarsbygg-saken ruller også videre. Administrerende direktør Frode Sjursen holdt i slutten av mars et foredrag i Oslo Militære Samfund (OMS) om Forsvarsbygg. Intet nytt under solen heter det, og foredraget gikk i korthet ut på at denne organisasjonen er det eneste saliggjørende for Forsvaret. En interpellasjon i Stortinget i mars, fremmet av leder av Utenriks- og Forsvarskomiteen, Ine Marie Eriksen Søreide, løftet imidlertid frem en rekke problemstillinger og utfordringer rundt Forsvarsbygg. Noe den tilstedeværende Forsvarsministeren ikke var villig til å innrømme, eller svare på i stortingssalen. Noe annet var vel heller forventet, for man kritiserer jo ikke sitt «eget barn». Les mer om Forsvarsbygg og OMS i denne utgave. Nå har våren kommet, og det er mye å glede seg til. Alt går liksom litt lettere. La oss håpe at det også er tilfelle for Forsvaret vårt, og alle de utfordringene som skal løses. Ha en god vår og sommer alle sammen!

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

Få god rente på sparepengene og full fleksibilitet!

Med Sparekonto i Gjensidige Bank får du god rente, uten bindingstid eller begrensninger i antall uttak. Sett av penger når du har tilgode, ta ut når du behøver.

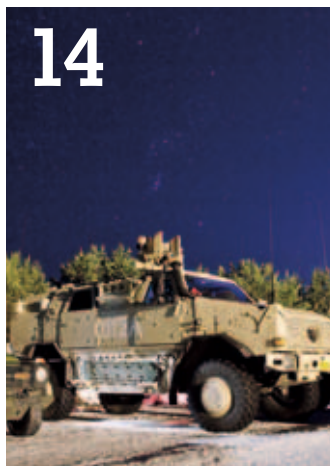
Som medlem i YS får du dessuten bankens beste renter på vår fleksible Sparekonto med inntil 3,10 %*

Start sparing i dag.
Gå til gjensidige.no/sparekonto

*Nominell rente. Prisen er gjeldende per 22. april 2013 og kan endres.

Redaktøren: Over alt – alltid!	3
Nok en solid temakonferanse	6
Kadettene på vårkonferanse	8
Panserbataljonen dro sørover for å øve	10
Storøvelse i Hæren	14
Fremmede u-båter i norske fjorder	17
Drytech metter stadig flere soldater	18
Litt av hvert	20
BFO leder:	24
Giv akt!	25
Hva skjer?	26
KAFO&BESO	36
Expedition Amundsen 2013	38
Leserbrev	40
Kjekt å ha!	42
BFOs besøk til USA	44
Tilbakeblikk	46
Høy aktivitet i forsvarsgrenene	48
Nytt redningshelikopter NÅ!	50
Litt av hvert	53
Områdesjefen –en kritisk HV-ressurs	54
Gardefenrik og sivilingeniør!	56
Internasjonale nyheter	58

Nok en solid temakon

BFOs temakonferanse debatterte Stortingsmelding 14, "Kompetanse for en ny tid". Det ble en meget vellykket dag i Fanehallen på Akershus festning for nærmere 100 deltagere.

TEKST: EINAR HOLST CLAUSEN

FOTO: MORTEN GRANHAUG

Leder BFO Eivind Røvde Solberg ønsket velkommen, innledet og åpnet temakonferansen, og introduserte til statssekretæren i FD Eirik Ø. Thorshaug, som gikk gjennom prosessen og arbeidet med kompetansemeldingen. Han ga også ros til BFO for meget godt samarbeid og gode konstruktive bidrag i prosessen. Thorshaug fikk også anledning til å svare på flere gode spørsmål fra salen.

Statssekretær Eirik Ø. Thorshaug

Forsvarssjefen takket også BFO og de tillitsvalgte for arbeid og bidrag gjennom en lang periode med omstilling i Forsvaret. "Vi må sørge for at den militære profesjon forblir relevant" fortsatte Sunde. Forsvarssjefen satte også fokus på befalsordningen, og behovet for både dybde- og breddekompetanse hos befalet. Han forventer at det legges til rette for at Forsvaret kan benytte kompetansen der det er behov for den. Beordrings- og disponerings-systemet er i dag unødvendig komplisert og tungrodd, sa han videre.

Den militære profesjon må bevares og forsterkes, mener forsvarssjef Harald Sunde.

Sjef Forsvarets Høgskole, kontreadmiral Louise Dedichen.

Kontreadmiral Louise Dedichen innrømmet innledningsvis at hun var skeptisk til kompetansemeldingen i en tidlig fase. Nå som den er ferdig utarbeidet, er hun imidlertid meget positiv til meldingen. Kontreadmiralen gikk gjennom de ulike utdanningsnivåene vi har i dag, inklusive sivil utdanning, som bachelor- og mastergrads-stipendiater. Masterstudiet høsten 2013, med åtte svært aktuelle evner, er åpnet for alle med bachelor-nivå eller tilsvarende. Det vil si at realkompetanse også teller. Seminardeltagerne fikk også en orientering om den lange rekken av kurs, som også kjøres ved Forsvarets høgskole, samt avslutningsvis litt om roller, ansvar og myndighet i Forsvarets utdanningssystem - personellordningen.

feranse!

Kadett Simen Berge Størkersen fra Krigsskolen.

Første års kadett ved Krigsskolen, Simen Berge Størkersen, talte til forsamlingen på vegne av de yngre profesjons-utøverne. "Det er personellet som avgjør striden - ikke materiellet". Han advarte mot en "sivilisering" av Forsvaret, der vi kan ende opp med for mange sivilansatte, som ikke har de nødvendige militære fagkunnskaper. Vår evne til å forsvare oss, avhenger av at vi har tilstrekkelig antall profesjons-utøvere, sa Størkersen. Hans foredrag var meget godt, og ikke minst tankevekkende. Les hele foredraget i artikkelen som ligger ute på www.bfo.no

Kaptein, spesialist og høyt dekorert krigshelt Jørg Lian.

Sistemann ut på seminaret var BFOs områdetiltsvalgt Indre Østland, løytnant Håvard Støle. Han leder BFOs spesialistgruppe som er sammensatt av spesialister/avdelingsbefal. Han hadde blant andre med seg den høyt dekorerte kaptein Jørg Lian, som helst vil kalle seg spesialist og fagarbeider. Han fokuserte på at vi har behov for både generalisten og spesialisten. At mye er på plass, men at det fortsatt mangler mye på satsningen på Forsvarets viktigste ressurs, nemlig personellet, ikke minst på spesialistene. Han debatterte avdelingsbefals-ordningen og OR-ordningen og helhetlig tankegang. Han var også innom Forsvarets tilpasning til NATO-systemer, blant annet personellkategorier og grads-systemet.

Kadettene på vårkonfe

I god tradisjon er nå KAFOs (Kadettene Samarbeidsorgan) årlige vårkonferanse gjennomført. Denne gangen gikk turen til Riga i Latvia, der aktuelle saker og faglige diskusjoner stod på agendaen.

Ambassadør Jan Grevstad
åpner konferansen.

TEKST: THOMAS K. TINNESAND,
LOKALSTYRELEDER KAFO
SJØKRIGSSKOLEN
FOTO: BFOs OTV MIDT-NORGE
MORTEN GRANHAUG

Vårkonferansen er én av to årlige konferanser arrangert av BFO, for kadettene på de tre krigsskolene. Mens høstkonferansen er KAFOs øverste organ der landsstyret velges, er vårkonferansen en faglig-politisk workshop der kadettene arbeider med et spesifikt tema, samt andre aktuelle saker landsstyret måtte ha på sin agenda.

I år var temaet "Meld. St 14 (2012-2013) - *Kompetanse for en ny tid*". Denne rapporten, som regjeringen nylig fremmet for Stortinget, er en drøfting av fremtidig politikk knyttet til organiseringen og utviklingen av

kompetanse innen forsvarssektoren. Bakgrunnen for meldingen er den siste tids omstilling i Forsvaret og tilførselen av nye og komplekse materiell- og våpensystemer, uten at kompetanseområdet har vært gjenstand for samme omstilling. Som de engasjerte og ambisiøse krigsskolekadettene vi er, er det en høyaktuell problemstilling da flere av oss mest sannsynlig skal ut og jobbe i avdelinger som er midt i en slik omstillingsprosess.

Reisen - En plan holder helt frem til iverksettelse, sies det. Vel, avreisen til Riga var for kadettene fra Sjøkrigsskolen intet unntak. SAS sitt interne datasystem hadde bestemt seg for å ikke samarbeide denne dagen, men en sjøoffiser er alltid godt forberedt, og hadde i så måte møtt opp i god tid på Flesland. Resultatet ble at kadettene fra Bergen kom seg

tidligere av gårde enn utgangspunktet. Aldri så vondt at det ikke er godt for noe! Kadettene fra de tre krigsskolene samt representanter for kadettene ved de sivile skolene "linket" opp på Gardermoen og satte kursen mot Riga.

Riga - Konferansen ble offisielt åpnet torsdag morgen av Norges ambassadør til Latvia, Jan Grevstad, etterfulgt av militæratte Britt Brestrup, som har bakgrunn fra både BFO og YS. Oppstarten av arbeidet med stortingsmeldingen ble innledet av BFOs Rune Rudberg, før lokalstyreleder fra Krigsskolen, Simen Berge Størkesen, fulgte opp med et foredrag med budskapet "*Det er personellet som avgjør striden – ikke materiellet*".

Fra kadettene hold dukket det opp flere momenter, blant annet om hvordan dagens utdannings-

ordningen er lagt opp og hvordan flere spesialister er nødt til å gjennomføre krigsskoleutdanning for å få yrkestilsetting. En konsekvens av sistnevnte moment er overproduksjon av personell med "lederutdanning" sett i forhold til hva det reelle behovet er ute på avdeling. Etter noe gruppearbeid med meldingen, fikk kadettene litt "tid til disp" der de kunne bruke tiden til å bli kjent med noe av den latviske kulturen.

Fredag var dagen for nye opplevelser og inntrykk! Første stopp var NJHQ (National Joint Headquarters), hvor det ble holdt en orientering om den latviske hæren og med et lite besøk av sjef NJHQ. Videre gikk turen til den latviske EOD-skolen, som ble opprettet i 2002 med god støtte fra norske soldater. Etter å ha sett på diverse utstyr og funn fra tidligere oppdrag i beste Kim

ranse

Ikke alle luncher var like lukseriøse som denne.

Forsvarsattache og tidligere leder BFO Britt Brestrup.

BFOs Lars Andreas Irgens i samtale med KAFO landsstyre i en pause.

Jong-Il-stil, gikk turen videre til den lille byen Sigulda og en tidligere hemmelig sovjetisk bunker. Bunkeren ble bygget ni meter under bakkenivået til rehabiliteringssenteret "Litagne", og var ment som det hemmelige gjemmestedet for ledelsen av det sovjetiske kommunistpartiet. Dette var en av de viktigste strategiske holdepunktene for Sovjet i Latvia, i tilfelle en kjernefysisk krig. En innføring i sovjetisk ingeniørkunst og omvisning av ca 420 rom senere, var det duket for en noe alternativ lunsj. Fra kjøkkenet i bunkeren ble det servert rødbetsuppe, grovt brød og en noe tvilsom kald te-lignende-væske/drikk. Mest misfornøyd av alle var nok luftkadettene, da de håpet at dette ville bli kompensert med kule-is buffé med syv forskjellige smaker - vanlig praksis i Trondheim.

Lørdag i Riga, og en ny dag med konferansevirksomhet for kadettene. Gruppene fortsatte arbeidet fra tidligere og fokuset var å få gode debatter og diskusjoner til å bli et velformulert skriv. Et av temaene var befalsordningen slik den er i dag og hvordan den er med til å skape et vakuum av utdanning i stillinger som krever en særegen kompetanse, samtidig som stillingens realkompetanse ikke vektlegges. BFOs forhandlingsleder Rune Rudberg, som har vært tungt involvert i ATF-prosessen, ga kadettene innsikt i prosessen som har foregått, hva som skiller den nye avtalen fra den gamle og hva konsekvensene er dersom partene ikke kommer til enighet.

BFO er i likhet med Forsvaret opptatt av å ivareta gode tradisjoner, og den kjente BFO-øvrerraskelsen er ikke noe unntak.

Hele delegasjonen foran ett av de mange monumentene i Riga.

Påfyll av flere kulturelle høydepunkt og idylliske 20 minutter fylt med klassisk-ortodoks orgelmusikk fikk de fleste til å tilfredsstille den kulturtørste personen vi alt for lenge har latt være dehydrert. Men det skulle ikke stoppe der. Senere på kvelden var det ut på tapas-restaurant, med like mange forskjellige viner som det var retter. Kunne ikke passet bedre for kadettene fra Bergen som nærmest er sertifiserte vinsmakere etter kurs arrangert av BFO tidligere i semesteret.

Søndag og tid for å ferdigstille diverse skriv og uttalelser. Siste finpuss på arbeidet før kadettene får innsikt i detaljene som finnes i forsikringspakken fra BFO-sekretariatet. Mye inntrykk skal fordøyes og våre fremtidige offiserer inntar det som er den siste lunsjen på hotellet før utsjekk og turen går videre til flyplassen.

Takker - På vegne av KAFO landsstyret og øvrige medlemmer som deltok på Vårkonferanse vil jeg takke BFO ved Morten Granhaug, Lars Andreas Irgens, Rune Rudberg, og alle tilhørende for nok en fantastisk gjennomføring av vårkonferansen. Takk går også til Britt Brestrup og ambassadør Jan Grevstad for den støtten og tilretteleggelsen dere har gitt for å gi oss kadetter den opplevelsen vi fikk. Og til alle kadetter der ute som kunne tenke dere å se hvor viktige medlemmene er for BFO og hva en så stor og sterk organisasjon er i stand til å skape så har jeg bare en anbefaling: delta der dere har mulighet og utnytt de muligheter og tilbud som dukker opp!

Panser

Rittmester Bjørnar Bragstad i en stridspause. Usikker på neste taktiske trekk?

Panserbataljonen skal snart inngå i Hærens hurtige reaksjonsstyrke, og blir da HRS-Nord. For å få realistisk øvelse mot mekanisert motstander i åpent og ukjent terreng, gjennomførte de i april, en to ukers øvelse med en eskadrons-stridsgruppe i øvingsfeltet på Rena

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

En eskadrons-stridsgruppe besto denne gang av eskadronen, en LEO brolegger, en LEO stridsvognstropp, stormingeniører, skarpskyttere, sanitetsele-

ment, ildledere og soldater på bakken.

Offisersbladet traff en meget fornøyd panserbataljonssjef oberstløytnant Terje Hansen ute i felten. Han overvåket eskadrons-sjef rittmester Bjørnar Bragstads taktiske disposisjoner under et

angrep, og spilte «stor 9-1» på øvingsnettet. Hansen fortalte at de under denne øvelsen låner alt materiell på Rena, for å spare tid og penger på transport fra Nord til Sør. Han er svært fornøyd med den realistiske treningen, og ikke minst SAAB-systemet og NORMANS-

systemet som er påmontert personell og vogner, slik at alt de gjør monitoreres, og kan gjennomgås i etterkant, for evaluering. Under selve øvelsen, blir både personell og vogner dømt ut direkte, takket være elektronikken. Bataljonssjefen ga også tydelig

bataljonen dro sørover for å øve

En LEOPARD 2 kommer
buldrende over kanten,
og det observeres
fremover mot fienden!

Sersjant Jens Henrik Munthe-Kaas er lagfører
i stormeskadron 3 i Panserbataljonen

uttrykk for tilfredshet med å få en ny stridsvogntropp til våren, noe som gjør han bedre i stand til å løse sitt oppdrag. Hansen ønsket også å få med at det er meget positivt for de vernepliktige å få øve sammen med grenaderene. De lærer raskere da, og det foregår mye erfaringsutveksling i løpet av en slik øvelse.

Sersjant i operativ tjeneste

- Sersjant Jens Henrik Munthe-Kaas er lagfører i stormeskadron 3

i Panserbataljonen, og har tidligere vært tidligere styremedlem i Befalsskole-elevenes Samarbeidsorgan BESO i BFO. Offisersbladet møtte også sersjant Munthe-Kaas under en øvelse på Rena, og var litt spent på hans erfaringer som sersjant og lagfører under øvelsen og i Panserbataljonen.

Er du fornøyd med øvelsen, og hva har vært spesielt bra?

Læringsmessig var det en veldig

god øvelse, hvor vi fikk belyst mange av de momentene vi som eskadron med støtteelementer trenger å jobbe med og selvfølgelig det vi er gode på. En av grunnene til at vi har Renarotasjon er å teste oss i et nytt lende, hvor vi kan bevege oss noe mer fritt og hvor vi i større grad kan nyttiggjøre oss av støtteressursene våre. Dette er noe vi fikk gjort under øvelsen, og akkurat det treningsutbyttet vi får gjennom instrumenterte

øvelser kombinert med de ovennevnte forutsetningene er uvurderlig. Øvelsen er jeg godt fornøyd med, og jeg er spesielt fornøyd med progresjon vi viste gjennom uken.

Synes du at din befalsutdanning har svart til forventningene, nå som du praktiserer lederskap i Panserbataljonen?
Absolutt. Til tross for at jeg har vært inne såpass kort, føler jeg at jeg har lært ekstremt mye, og

Det er trangt om plassen inne i observasjonsvogna (ombygd M-113). Skjermen viser infrarødt bilde av en MB feltvogn.

da spesielt gjennom pliktåret. Forskjellen mellom det å være befalelev og lagfører er stor, men det var betryggende å innse at man faglig sett danner seg et godt utgangspunkt både kunnskaps- og ferdighetsmessig gjennom utdanningsåret. Pliktåret er det man lærer mest i, fordi man i større grad får tid til å finne sitt lederskap og sine egne løsninger, i tillegg til at man åpenbart nok fyller rollen som befal hver dag og ikke i

enkelte perioder, slik man er nødt til å gjøre det under utdanningsåret. Den dagen man blir beskikket som sersjant føler man seg som en konge, men det er samtidig da den ordentlige jobben starter. Befallsskolen har absolutt svart til forventningene både i form av ekstremt mange spennende utfordringer og de gode erfaringene man får kun gjennom å praktisere militært lederskap.

I tillegg er det en ærlig sak at man i stor grad oppfyller en guttedrøm.

Hva er dine erfaringer så langt i forhold til daglig tjeneste, det sosiale og eventuelle utfordringer i Panserbataljonen og på Setermoen?

Sosiale utfordringer tror jeg enhver bygutt har når man flytter til Indre Troms, men det er noe man venner seg til rimelig kjapt. Det er såpass mye å finne

på dersom man gidder at dagene flyr forbi. Erfaringene mine fra daglig tjeneste er kort og godt at man hele tiden har noe å lære, og at klisjeen om at det er i motbakke det går oppover stemmer til det fulle. Jeg er glad for at jeg har en såpass aktiv jobb, fordi man kan sitte og nikke så mye man vil i et klasserom, men det er først når du har vært ute og trent på noe mange ganger at man virkelig lærer. Det man faller tilbake på

Bataljonens falkeøyne. En ekstremt sterk zoomlinse, nattoptikk og infrarødt. Rundt om på vogna ser man det påmonterte utstyret som markerer eventuelle treff i vogna.

er faglig dyktighet, og det tilegner man seg best gjennom praksis. De utfordringene jeg merker er jo at det er en vernepliktig avdeling. Til tross for at det har kommet mange grenaderer de siste årene, og man skulle gjerne jobbet lengre med de vernepliktige man har. Andre utfordringer får andre heller svare for, da jeg har vært her i såpass kort tid at jeg ikke kan snakke om Panserbataljonens utfordringer som avdeling.

Kan du si noe om ditt forhold til BESO?

Jeg var styremedlem i BESO i 2011/2012, altså fjoråret, og er veldig glad for at jeg var akkurat det. Jeg hadde ikke noe kjennskap til BESO før Høstkonferansen 2011, men jeg skjønnte gjennom året hvilken viktig jobb de gjør. Det er en organisasjon som befalselever i Norge må bli enda flinkere til å bruke, fordi det er en kjemperessurs som virkelig kan påvirke

hverdagen din som befals-elev. BESOs virksomhet de siste månedene er bevis på dette. Nettverket rundt er imponerende, og blant annet på fjorårets FOS kan man se resultatene av det vi jobbet for gjennom 2011 og 2012. De to styrene under min tid i Forsvaret har gjort en veldig god jobb, og jeg håper enda flere engasjerer seg i BESO.

I skrivende stund den 23. april, er det St. Georgs dag – kavaleristenes dag, og den feires behørig på dagen, men også den 24. april med «Den Sorte Minks orden». Ihuga kavalerister fra hele «Kongeriket» og fra utlandet, strømmer til både Setermoen og Rena for å delta på feiringen – gratulerer!

Stor-øvelse i Hæren

I midten av mars fikk Brigade Nord testet sin fellesoperative kapasitet under øvelse REIN 1. Øvelsen foregikk i Nord og Sør, men under samlet ledelse av Brigade Nord.

AV EINAR HOLST CLAUSEN
FOTO: FORSVARETS MEDIESENTER,
TRUDE HANSEN OG EINAR HOLST CLAUSEN

Alle kompaniene i Hærens hurtige reaksjonsstyrke var ute under denne øvelsen. I tillegg hadde øvelsen i perioder støtte av blant annet F-16 kampfly, for å øve det felles-operative. I Nord var også Sjøforsvarets kapasiteter med i øvelsen.

Første fase i øvelsen i Sør, var skarpskyting i regions-skytefelt Østlandet. Offisersbladet tok imidlertid turen til Østerdalen og øvingsfeltet på Rena, i øvelsens siste fase. Da hadde Telemark Bataljon og H M Kongens Gardes 4. gardekompani, med til sammen over 1.100 mannskaper, vært ute i felt i nærmere en uke allerede, der Garden fungerte som fiendtlig styrke som TMBN skulle ned-

kjempe. Og lokalbefolkningen fikk virkelig merke Forsvarets tilstedeværelse denne uken i mars. For over 150 tunge og lette feltkjøretøy hadde for første gang på fire år, fått lov til å bruke sivil grunn. Å sitte med kaffekoppen og avisa ved frokostbordet når Leopard stridsvogner og CV-90 vogner dunderer forbi husveggen og over jordet ditt, var nok en sjelsettende opplevelse for mange av beboere i Østerdalen.

Fungerende bataljonssjef i TMBN, major Atle Molde, sier til Offisersbladet at øvelse REIN 1 ble en svært utbytterik øvelse for bataljonen. Når vi får lov til å bruke sivil grunn, kan vi virkelig få utnyttet vår kapasitet, samtidig som vi fortløpende må løse utfordringer i forhold til sivil trafikk og lokale beboere. I tillegg hadde vi et samarbeid med akuttmottaket ved sykehuset på Elverum, som tok

Når en pansret Iveco står ved siden av en MB feltvogn, ser man hvor stor den er!

imot «skadede». Dette var med på å gjøre det enda mer realistisk, i tillegg til at akuttmottaket også fikk øvd seg, sa en meget fornøyd Molde.

TMBN og Gardens soldater og kjøretøy var under øvelsen utstyrt med NORMANS systemet, med påmonterte sendere og mottakere, som kontinuerlig monitorerer alle bevegelser, samt registrerer hvis personell og kjøretøy blir truffet. På

denne måten kan øvingsledelsen se hva som gikk bra eller galt under operasjonene angrep/forsvar, og eventuelt beordre avdelingene til å gjennomføre på nytt. En gjennomgang på dataskjermene, av enkeltoperasjonene i klasserom etter øvelsen, gir også et stort utbytte for den enkelte og ikke minst for avdelingen.

Etter gjennomgang av striden i etterkant, begynner «ordkrigen»

der alle hevder å ha vunnet med sin avdeling. HMKG mente at de slo ut flere av TMBNs tropper, men ved gjennomgang av alle monitorings-systemer, så kom til slutt TMBN best ut av det. Noe som kanskje ikke er unaturlig, da de er en profesjonell bataljon med vervede mannskaper og lang stridserfaring. Etter en snau uke i felt under øvelse i Østerdalen/Rena, dro 4. gardekompani direkte

opp i Hengsvann øvingsfelt utenfor Kongsberg, der de fortsatte å øve på angrep/forsvar på tropssnivå, samt innlagte sanitets-momenter. Verdien av å være såpass mange dager ute i felt, er at vi virkelig får testet utholdelses-nivået vårt, sa en meget fornøyd Gardesjef Ole Anders Øie på Hengsvann på søndag kveld.

Her er noen bilder fra øvelse REIN 1.

CV-90 og fotsoldater fra Stormeskadron rykker hurtig frem!

Sanitetstroppen har rykket ut til en alvorlig markørskade.

Det gjelder å komme raskt i stilling og i dekning!

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

A-B Flyttebyrå

Bjørghaug, 7750 Namdalseid
Tel 74279115
Faks 74279116
post@ab-flyttebyra.no
www.ab-flyttebyra.no

Kongstein Transport AS

Thranevgt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no
www.kongstein.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4689 Kristiansand
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

H. Konglevoll Transport AS

Jordalsvegen 42,
5105 Eidsvåg i Bergen
Tel 55259800
Faks 55259898
post@hkonglevoll.no
www.hkonglevoll.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

Svenn's Transport AS

Bodøterminalen, 8001 Bodø
Tel 75578980
Faks 75578981
info@svenn.no
www.svenn.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no
www.hasselberg.no

Kaarvands Transport

Brøttemv. 147, 7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
o-kaarv@online.no

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22, 4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 5163 6050
flytting@haakull.no
www.haakull.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70117900
Faks 70117901
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Adams Express

Filipstadveien 2, 0250 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

**FLYTTING ER EN TILLITSSAK
– SE ETTER NFF LOGOEN**

NFF Norsk Flytteforbund
– Når kvalitet og service teller

www.flytteforbund.no

Fremmede ubåter i norske fjorder: Realitet eller myte?

Dette var temaet på årets første utgave av «Oslo Files» på Institutt for Forsvarsstudier (IFS) fredag 15. mars. Og lokalene til IFS var fylt til randen, de fleste var nok tidligere marineoffiserer som har gjort tjeneste under den kalde krigen. Gjesteforeleser var for øvrig viseadmiral Jan Reksten.

Av EINAR HOLST CLAUSEN

I den nye studien som ble gjennomgått denne dagen på IFS, belyste forsker/kommandør (p) Roald Gjelsten hvor sannsynlig det er at fremmede, uidentifiserte ubåter opererte i norske fjorder under den kalde krigen, og hvem som eventuelt kan tenkes å stå bak, og hva som kan ha vært motivene bak slik aktivitet? Mye av dette har Gjelsten også med i boken han tidligere har bidratt til, nemlig «Sjøforsvaret i krig og fred».

Forfatteren legger i sin nye analyse vekt på vurderingen av kystbefolkningens troverdighet som observatører. De fleste meldinger om iakttagelse av ubåter kom fra de som bor ved og ferdes på sjøen. Konklusjonen er at rapportene deres stort sett er meget nøyaktige og pålitelige. Gjelsten redegjør også for det komplekse undervannsmiljøet i norske kystfarvann og hvordan dette favoriserer ubåten. For den garvede marineoffiseren har også utdanning innen anvendt oseanografi og sonarlære som del av sin spesialopplæring i antiubåtkrigføring. Han har vært fartøysjef på både på fregatt og korvett. I den rollen deltok han på flere søk etter fremmed ubåt på slutten av 1960-tallet og begynnelsen av 1970-tallet. Han var også sjef for Sjøforsvarets skoleskvadron (to korvetter og to patruljefartøyer) og skipssjef på korvetten KNM *Ægir*, under aksjonen i Sunnhordlandsfjordene i 1983.

Gjelsten konkluderer, basert på tilgjengelig kildemateriale, at fremmede ubåter relativt hyppig seilte neddykket i norske fjorder og kystfarvann uten godkjennelse fra norske myndigheter under den kalde krigen, og at de fleste

Roar Gjelsten og Jan Reksten under spørsmålsrunden.

uhjemlede inntrengingene ble foretatt av konvensjonelle, sovjetiske angrepsubåter. Den mest kjente ubåttjakten er fra november 1972 i Sognefjorden. I løpet av den jakten deltok fire fregatter, åtte MTBer, en rekke norske ubåter, Orionfly og to britiske Sea King anti-ubåtelikoptre. Redaksjonsanmerkning: Den fremmede ubåten slapp unna, og det ble i lang tid spekulert i om ikke man lot den slippe unna, av politiske årsaker.

Etter episoden i Sognefjorden laget kontreadmiral Tore Holthe for øvrig en topphemmelig rapport som nå er nedgradert. Konklusjonen var at i perioden 1969-1973 krenket 3 sikre ubåter norsk territorial farvann, dessuten var det 4 sannsynlige og 23 mulige ubåter. Holthe mente at sovjetiske

ubåter kartla forholdene i norske fjorder for å kunne benytte dem under en krig. Admiralen la vekt på at det på den tiden var 150 ubåter på Kola, noe som krevde spredning i tilfelle krig. Det forhold at Nordflåten disponerte 12-14 depotskip og 6-7 verkstedskip for ubåter, var en tydelig indikasjon på at sovjetmarinen planla en spredning og at mulighetene for å kartlegge forholdene i norske fjorder ble ansett som så viktige at man tok risikoen på å operere i norske fjorder, het det i analysen. Sovjets overordnede plan var å kutte forbindelsen mellom Europa og USA.

Med baser i Norge kunne angrepsubåtens operasjonstid ute i Atlanteren gjøres lengre. Det som imidlertid veide tyngst, ifølge

Holte, var hensynet til de strategiske ubåtene som var utstyrt med missiler. For disse ubåtene var det store fordeler forbundet med å kunne operere i norsk fjorder. Her kunne ubåtene ligge i skjul. De kunne også lettere fastslå sin posisjon og dermed øke treffsannsynligheten hvis de skulle avfyre sine missiler. Det er indikasjoner på at Sovjet planla et omfattende strategisk overfall på Norge for å sikre seg flyplasser og baser i fjordene i en tidlig fase av en konflikt. Dette er noe som man delvis har fått bekreftet senere, men noe sikkert vet man jo ikke, så dette er fremdeles kvalifisert gjetning, men gjetningen er godt underbygd, sier Roald Gjelsten i en tidligere kommentar i Norges Forsvar.

Drytech metter stadig fl

Tromsø: Tøffe karer i tøffe oppdrag trenger riktig mat! Alle som er i felten vet det. Med denne filosofien i bunn har Drytech i Tromsø gjennom mer enn 20 år utviklet og solgt frysetørrete feltrasjoner til Forsvaret. Etter hvert mettes også danske, sveitsiske og franske soldater av den nordnorske bedriften.

Drytech/Markedssjef Monica Mathiassen.

Markedskordinator Jan Trondsen.

TEKST: TOR HUSBY

Og enda flere soldatmunner kan få Drytechs feltrasjoner. Etter anbefaling fra FLO kom man inn i portalen NATO Support Agency i 2011. Alliansens godkjenning legger veien åpen for forsvarsleveranser i et langt større nettverk.

-Det første vi ser er at det finske og svenske forsvaret vil kjøpe sine feltrasjoner gjennom denne portalen. Da er det viktig å være med der. Vi har sendt mye informasjon om våre forskjellige feltrasjoner til FLOs motstykker i Stockholm og Helsinki, sier markedssjef Forsvar, Monica Mathiassen. Selv om dette høres lovende ut, legger hun til at det likevel ikke er noen lett kjørt motorvei å være med i NATO-portalen. Skal resultatene komme, må det jobbes! I tillegg er man med i FSi – Forsvars- og serviceindustriens landsforening.

Frysetørret mat har den store

fordelen at den veier nesten ingen ting. Tilsett litt vann, vent noen minutter og så har soldaten et godt måltid med den rette balansen mellom fett, karbohydrater og proteiner kombinert med god smak. Frysetørret mat egner seg enten soldatene jobber i Arktis eller i tropene. Hemmeligheten er at den har fem års holdbarhet, ikke er avhengig av å ligge på kjølelager og tåler frost og varme. I felten betyr næringsrik mat spesielt mye. En sulten soldat er ingen god soldat. Det er for lengst slutt på de tider da soldater slepte med seg tunge hermetikkbokser i sekken. Hvem glemmer vel ikke RSPen som med usvikelig presisjon havner på baksiden av oppakningen og gnager seg inn i ribbeina under utmarsjen? Og da snakker vi ikke om smaken på hermetikkmaten.

Arktiske feltrasjoner

Det norske forsvaret ble den første kunden, bidro til produktutviklin-

gen, er en viktig referanse i forhold til det internasjonale forsvarsmarkedet og fortsetter å kjøpe i stort. Sent i 2011 vant Drytech et anbud på en 3-års leveranse av store mengder arktiske feltrasjoner årlig til Forsvaret. Verdien var 42 millioner kroner. I alt får soldatene velge mellom 7 varierte frokostmenyer og 17 middagsretter med et kalorienivå på 1.200 – 1.400. Bestselgeren er kebabgryte, men med pastaretter hakk i hæl. Drytech skifter ikke bare komponenter og retter ofte, men legger også vekt på å få tilbakemeldinger fra avdelingene gjennom produkttester. Ved at grupper på rundt 40 soldater periodevis får tilbud om å være prøvekluter. Ved å fylle ut foldeetiketter i feltrasjonene skal soldatene gi sine meninger om den. Man er tett på flere avdelinger i Indre Troms.

-Bedriftens produktutviklere får masse ut av møter med yrkessoldatene som stiller høye krav. Når

vi gjør dem fornøyd har vi gjort det rett. Omstillingene og reduksjonene i Forsvaret har naturligvis påvirket leveransene våre dit gjennom årene. Men med den "arktiske" kontrakten går det oppover igjen, sier Mathiassen.

Flere norske fengsler, politiet, sivilforsvaret, hjelpekorps, brannvesenet og oljeberedskaps-sentra langs kysten bruker også frysetørrete produkter fra Drytech.

Franske alpejegere

Monica Mathiassen er ikke lite stolt over at Drytech – også i 2011 – vant en kontrakt om å levere seks av 12 måltidsmenyer til franske alpejegere – etter en knivskarp internasjonal konkurranse. Nå er man midt inne i en toårig leveranseperiode.

-Det er lærerikt å levere mat av høy kvalitet til en så kravstor kunde. Ikke bare opererer alpejegerne i et vanskelig terreng og ditto klima, men også selve anbudsprosessen står i stil med

ere soldater

Kjerneproduktet.

REAL Field Meal til feltrasjonen.

Kvalitetssikring av REAL Field Meal.

den. Frankrike har et strengt regime for offentlige anskaffelser, det ble en stor papirmølle ut av det og all dokumentasjon måtte være på fransk. I januar 2013 leverte vi inn et nytt anbud på seks nye retter til feltrasjoner i samme volum som i den første leveransen. Vi tror at vi har en fordel med det vi allerede har levert. På den annen side er den norske kronen blitt sterkere, konkluderer hun. Feltrasjoner går også til sveitsiske spesialsoldater.

Det danske forsvaret er en fjerde militærkunde. I 2010 vant Drytech et anbud om leveranser av 12 feltrasjoner middagsretter og fire frokostretter – alt i store volumer. I 2014 sender bedriften inn et nytt dansk anbud, som alltid krever mye av en liten organisasjon på 50 ansatte. Men konkurranse gjør bedriften bedre.

-Vi har god kontakt med faglige militære danske myndigheter, som er nokså lik de norske. Danmark er viktig ettersom danske styrker

opererer mye i utlandet og har nylig satset på økt tilstedeværelse i Arktis.

Militærrettet

Drytech, som "Nordlys" nylig omtalte som en suksessbedrift, startet da eieren begynte å eksperimentere med å lage frysetørkede retter. Da ble forretningsideen født. Fra en sped start først på 1990-tallet har bedriften vokst til en omsetning som nærmer seg 100 millioner kroner og med et resultat på 7,6 mill. før skatt i 2011. Det gode resultatet skyldes bl.a. effektivisering og kostnadsreduksjoner. 76 prosent av omsetningen stammer fra militære leveranser. Slik har det alltid vært. Produktutvikling er hjertet i bedriften. Alt gjøres i Tromsø fra råvarene kommer til de ferdige produkter sendes av gårde. Monica Mathiassen bedyrer at man ikke har noen tanker om outsourcing.

Pressemelding:

EUROFIGHTER TESTUTGAVE ER UTSTYRT MED DE NYESTE FLY-TESTFASILITETER FOR Å UTVIKLE NYE FREMTIDIGE MULIGHETER

Montering av cockpit, vinger og den vertikale hale-enheten er fullført. Eurofighter IPA 8 (Instrumentert Produksjon Aircraft 8) testfly, har oppnådd en viktig produksjons-milepæl på Cassidian i Manching: Montering av høyresiden, forbindelsen mellom cockpit, vertikal hale-enhet og vinger, med flykroppen er gjennomført. "IPA 8 er basert på den nyeste Eurofighter Transje 3 standard, og er dessuten utstyrt med «state-of-the-art» prøveflygings- instrumentering. «IPA 8 kan gjøre nødvendige bidrag for å videreutvikle Eurofighter evner i de kommende tiårene - for eksempel elektronisk «beam-scanning» for radar, forbedret våpen-integrasjon. Etter montering av de enkelte store strukturelle komponenter, ble flyet overført til neste produksjons-stasjon på det endelige samlebandet i Manching, der testes flyets hydrauliske, defensive hjelpemidler og elektriske systemer og dets komplekse spesielle kabling blir installert.

Eurofighter Typhoon er den nyeste og mest kapable multi-rolle kampfly som er tilgjengelig på det globale markedet i dag. Foreløpig har sju nasjoner (Østerrike, Tyskland, Italia, Oman, Saudi-Arabia, Spania og Storbritannia) anskaffet Eurofighter. Til dags dato har Eurofighter flåten gjennomført mer enn 170 000 flytimer i hele verden, noe som gjør flyet til det sikreste og en av de mest pålitelige kampfly i drift. Med 719 fly under kontrakt, 571 bestillinger og over 355 leveranser, er Eurofighter i dag det største militære innkjøpsprogram i Europa.

GARDEN MINNET DE FALNE

Fredag den 19. april gjennomførte HMKG sin tradisjonsrike oppstilling, der de minner gardistene innsats i april dagene 1940, og de falne. I år ble også gardistene som deltok under 22. juli terroren hedret. Forsvarsministeren deltok under første del av oppstillingen, der hun roste Garden for hva avdelingen har stått for i alle år, samt de få gjenlevende veteranene som var til stede. Det er imponerende å se en så stor avdeling (bataljon) oppstilt, med over 650 mannskaper. Mange var på vakt, og HMKGs befalsskole var på øvelse! Regner man også med at HMKG har nesten 600 menn og kvinner på Gardeskolen på Terningmoen, så blir det nesten 1.500 totalt. Det er over 2 bataljoner i Nord det (nesten 3, slik bemannings-situasjonen er i dag)! Etter oppstillingen, var det bekransning av Gardist-statuen til minne om de falne gardister 1940, og felles bespisning i «Gardehallen» for ca 900 inklusive inviterte gjester.

Einar Holst Clausen

En avdeling med tradisjoner, og som representerer ca halvparten av Hærens operative styrke.

VIP-tribunen med krigsveteraner og gardeveteraner.

HYGGELIG VETERANTREFF PÅ SCOTCHMAN I OSLO

Hver måned arrangeres det veterantreff på rundt 50 steder over hele landet. Møtestedene er i hovedsak lagt til lokaler der de serverer pizza. Det er Forsvarets veteranjeneste som betaler for pizzaen, men drikke må de fremmøtte selvfølgelig betale selv. NVIO hjelper til med tilretteleggingen. Offisersbladet var til stede på Scotchman i Oslo i slutten av mars måned, der de mange fremmøtte fikk høre veteraninspektøren Robert Mood, fortelle om våre internasjonale engasjement opp gjennom flere tiår. Generalmajoren har selv deltatt i en rekke internasjonale operasjoner, tillegg til flere toppjobber innen FN, så han vet i aller høyeste grad hva han snakker om. Nok en vellykket samling med mange unge som eldre veteraner som møttes til sosialt samvær med litt faglig påfyll attåt.

Einar Holst Clausen

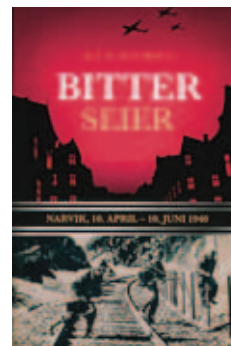

BITTER SEIER

Dette er den siste av en rekke gode bøker som forfatteren Alf R. Jacobsen har skrevet om Tyskernes angrep på Norge.

Bitter seier – Narvik, 10. april – 10. juni 1940, er som alle av Jacobsens bøker, velskrevet, uttømmende, interessant, rikt illustrert og med stor kilde-rikdom. Spesielt interessant blir boken, når Jacobsen pirker bort i multinasjonale og nasjonale intriger og maktkamp i London. Dette i tillegg til storpolitikk og renkespill som førte til den overraskende allierte tilbaketrekningen fra Narvik, på et tidspunkt der general Fleischer hadde overtaket, og jaget de tyske styrkene over fjellet mot Sverige. Dette er absolutt anbefalt lesning! Boka er gitt ut på Vega forlag.

Einar Holst Clausen

KADETTENE VED KRIGSSKOLEN ER AKTIVE PÅ MANGE OMRÅDER

I den Gamle Krigsskolens lokaler i Tollbodgaten 10 i Oslo, var jeg vitne til et yrende liv under to sammenfallende arrangementer den 20. mars i år.

Sikkerhetspolitisk Utvalg (SPU), som er en undergruppe av Kadettsamfunnet på Krigsskolen, har et prosjekt der de gjennomfører orienteringer med de forskjellige ungdomspartiene. Denne kvelden var det Sosialistisk Ungdom (SU) som kom på besøk til krigsskole-kadettene.

Meningen er å gi informasjon til unge politikere, før de eventuelt kommer inn på Stortinget. Denne kvelden fikk de unge sosialistene orientering om Forsvaret, bruk av militær makt (ansvarsforhold og politikernes klare ansvar), FN-mandater, intervensjoner, fredsbevaring og erfaringer rundt dette.

Dette er et glimrende initiativ av SPU, som med dette gir god informasjon til unge politikere, før de blir forutinntatte. SU'erne noterte flittig og kom med gode spørsmål underveis, noe som bekreftet forberedelse og god innsikt. Etter orienteringen var det tid til sosialt samvær, hvor de også fikk høre på Barth Eide som kom innom.

SPU og Atlanterhavskomiteen hadde invitert Utenriksministeren SU-ungdommen fikk også med seg et kort foredrag fra Utenriksminister Espen Barth Eide, som var invitert til T-10 for å si noe om norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Han kom rett fra utlandet, men klarte å komme tids nok til å få en kald Tuborg i handa, og litt «small-talk», før han på sedvanlig vis orienterte om det meste innenfor temaet. Det er ingen tvil om at Barth Eide vet hva han snakker om. Og innimellom en hektisk og interessant ordflom, klarte han også å legge inn litt «Regjerings-reklame», nå som det går mot valg. Dette ble en meget spennende og interessant ettermiddag og kveld i T-10, som viste spennet i kadettene «gjøren og laden».

Einar Holst Clausen

SPU og Atlanterhavskomiteen hadde invitert Barth Eide til å snakke om utenriks- og sikkerhetspolitikk.

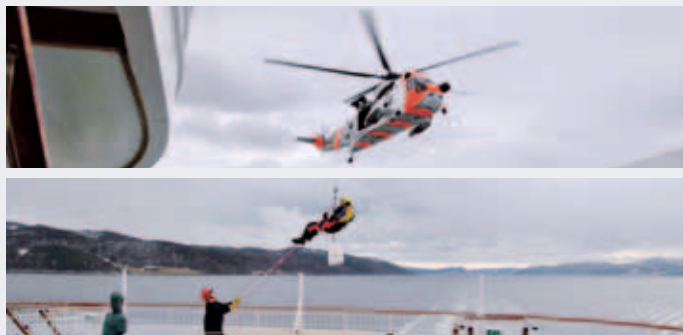

SU samlet i en av salene. Helt til høyre Andreas Halse, leder SU og kadett Maylin Sørensen.

ØVER PÅ HURTIGRUTEN!

BFOs utsendte var i mottakerenden da et Sea King redningshelikopter fra Ørland gjennomførte en øvelse på evakuering fra hurtigruten. Førstestyrmann Jørn Kilvoll på M/S Finnmarken sier til Offiserbladet at anmodningen om å gjennomføre slike øvelser vanligvis kommer fra Forsvaret, men han understreker at det også er viktig for skipets besetning å få trening dersom det en dag blir alvor. Øvelsen foregikk mens skipet var i fart, og ble gjennomført med 330 - skvadronens sedvanlige effektivitet.

Jimmy Bjerkansmo

Sea King fra Ørland. Redningsmann sendes ned på skipet med bære.

KONGSBERG-GRUPPEN MED NY KONTRAKT VERDT 149 MILLIONER KRONER

Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) har mottatt en bestilling på våpenstyringssystemer verdt 149 millioner kroner fra Forsvarets Materialverk (FMV). Bestillingen er en del av rammeavtalen verdt 960 millioner kroner, som gjelder leveranse av våpenstyringssystemet PROTECTOR "Nordic" for det norske og svenske forsvaret signert i desember 2011.

NAMMO VOKSER VIDERE OG KJØPER POCAL INDUSTRIES INC I USA

Nammo Gruppen har inngått avtale om å kjøpe alle aksjeandeler av Pocal Industries Inc. i Pennsylvania, USA. Avtalen avventer nå godkjenning fra amerikanske myndigheter før den trer i kraft. Ved å kjøpe Pocal Industries vil Nammo øke betydningen av sin tilstedeværelse og kapasitet innen ammunisjonsproduksjon i USA. «Vi mener at dette oppkjøpet vil være med å gi den stabilitet vi trenger i forhold til vår nåværende arbeidsmengde samtidig som den øker våre muligheter for vekst i framtiden», sier Vince Fedele, President of Pocal Industries, Inc.

«Synergien og kompetansen er en avgjørende faktor når Pocal blir en del av Nammo innen salg av komponenter og treningsammunisjon for bombekastere for mellom og grovkaliber produkter. Vi er meget fornøyd med oppkjøpet og ser frem til å utnytte Pocalers produksysynergier og kapasiteter innen testing og CNC», sier Edgar Fossheim, konsernsjef i Nammo Gruppen. Han legger til at Pocal som ny enhet i Nammo vil fortsette sitt hovedfokus innen salg til det amerikanske forsvaret samtidig som vi i et mer langsiktig perspektiv kommer til å utvikle selskapet videre mot eksport markedet.

Santa Bárbara Sistemas, S.A., som drives som en del av General Dynamics European Land Systems (GDELS-SBS), og Nammo AS har inngått en avtale om oppkjøp av GDELS-SBS' fabrikk i Palencia, som spesialiserte seg på produksjon av ulike typer ammunisjon.

Som det fremgår av avtalen, vil Nammo overta Palencias ansatte, aktiva, virksomhet og produksjonslinjer. Gjennomføringen av oppkjøpet krever godkjenning fra det spanske forsvarsdepartementet, som leaser anlegget og fabrikken i Palencia til GDELS-SBS, samt andre godkjenninger fra myndighetene. Nammo Palencia skal håndteres som en selvstendig drifts- og resultatenheter innenfor Nammo-konsernet.

MARINEJEGERKOMMANDOEN PÅ NASJONAL BEREDSKAP FRA AUGUST 2013

Under en pressekonferanse i Oslo Militære Samfund mandag den 22. april, orienterte Forsvarsminister og Forsvarssjef om at Marinejegerkommandoen (MJK) skal settes på nasjonal kontrateror-beredskap fra august i år, med sammen responstid som Forsvarets spesialkommando (FSK) på Rena. Spesialstyrkemiljøene får også en felles virksomhetsledelse under navnet SOA, med ledelse og stab i Forsvarsstaben i Oslo. Dette er blant tiltakene som Regjeringens iverksetter for den videre utvikling av spesialstyrkemiljøene. SOA vil da mer effektivt kunne bistå politiet i løsningen av kontra-terror-oppgaver. SOA vil få helt nye undervisningsfasiliteter, lagre og kontorer både i Bergen og på Rena. MJK og FSK vil ikke lenger være under Sjøforsvaret og Hæren, men som SOA være en selvstendig fellesavdeling, tilsvarende forsvarsgrenene, inklusive FLO og Cyberforsvaret.

BFO er positive til sammenslåingen og nyopprettelsen av SOA, men vil i følge leder BFO Eivind Røvde Solberg, følge nøye med på bruken av/tildelingen av stillingshjemler. For spesialmiljøene er presset nok som det er, og har ingen hjemler å avse.

Einar Holst Clausen

Hvordan står det egentlig til med huset ditt?

Med Super husforsikring får du en av Norges grundigste boligsjekker inkludert i forsikringen.

If Boligsjekk vil avdekke hvilke tiltak som bør iverksettes for at boligen skal bli sikret mot mulige vannlekkasjer, sopp, råteskader, brann og tyveri. Dette vil gjøre hjemmet ditt tryggere og gi deg større økonomisk forutsigbarhet. If Boligsjekk utføres av en uavhengig ekspert som sjekker huset ditt grundig. 120 punkter alt i alt. Sjekken er kun ment for å hjelpe deg, og prisen på forsikringen endres ikke på grunn av boligsjekken. Ikke vilkårene heller.

If Boligsjekk utføres av Anticimex.

Ønsker du å vite mer, ring Forsvarets Personellservice
på telefon 21 07 57 10 eller if@fp-service.no

FP

Forsvarets Personellservice

Rolig, vi hjelper deg.

Kompetanse – vår leveranse

Det har de siste månedene blitt skrevet mye på denne plass om kompetanse i Forsvarsektoren. Dette er selvsagt med utgangspunkt i den foreliggende melding til Stortinget "Kompetanse for en ny tid". Tittelen peker riktig mot en fremtid preget av nye ideer og tanker, noe meldingen er tydelig på i sitt innhold.

Som kommunisert er BFO grunnleggende positiv til meldingens intensjoner og form. Det ligger et stort potensial i meldingen, noe jeg var veldig tydelig om i høringen som ble gjennomført i Uteriks- og Forsvarskomiteen den 23. April.

Det er imidlertid potensielle skjær i sjøen for meldingens "nye tid". Det er de premisser for dagens situasjon som ikke adresseres med nok tydelighet og med nok ydmykhet fra regjeringens side. Det er kort omtalt, men vurderinger trekkes ikke og svekker dermed meldingens kraft på to sentrale områder, nemlig problemet med lang tids underproduksjon av befal og den mye kritiserte styringen på årsverk og kategorier. Dette er åpenbart to områder som Forsvarsdepartementet og Regjeringen ikke ønsker en opplyst debatt om. Og som uavhengig av system gir store konsekvenser for den enkelte og organisasjonen. Til det første og kanskje det alvorligste, underproduksjon av befal. Dette er et forhold BFO har påpekt over mange år, og forsøkt å finne gehør for den meget negative virkning dette har og har hatt over lang tid. Det har vært BFOs utgangspunkt at en fortløpende og vedvarende underproduksjon av befal må Forsvaret leve med i 35-40 år, altså et generasjonsperspektiv. Vi kan alle se for oss virkningen av dette i vår hverdag. Det er jo dette som er kjernen i hvorfor flere virksomheter mangler personell, eller i denne sammenheng kompetanse. Det er helt avgjørende for et reelt fremtidsperspektiv at dette tas på det ytterste alvor og anerkjennes i det fremtidige arbeidet. Her peker meldingen på løsningen selv, nemlig at det skal etableres faktabaserte kompetanseanalyser for de fremtidige vurderinger av Forsvaret og Forsvarssektorens behov for kompetanse. Og hvor det også pekes på verdien av et befals- og offiserskorps med god militærfagligkompetanse og forståelse for sin rolle gjennom sin profesjonsdannelsen. Min bekymring er imidlertid at dette ikke får nødvendig virkning, som faktum, i den videre omsetning av meldingen.

Min bekymring forsterkes av mitt andre poeng, mangel på diskusjon og drøfting av virkningen av en rigid årsverk- og kategoristyring i den nevnte meldingen. Dette er jo en kjent problemstilling i dag som alle kjenner seg igjen i og som oppleves å ha ukontrollerbar virkning. Ta eksempelet fra Hæren, som nå driver intern OU for å finne befalsårsverk for å kunne konvertere til grenaderårsverk, for igjen å etablere en mer profesjonalisert Panserbataljon. Hva er virkningen av dette, gitt at dette må skje innen en definert ramme (noe som er situasjonen)? Jo en "innveksling" av høykompetente befalsfunksjoner i nyansatte grenaderer med en helt annen og tynnere kompetansebase. La meg presisere at dette ikke er en diskusjon om grenaderer, men at et årsverk er ikke et årsverk. For å skape en ny profesjonell avdeling med kompetanse til å løse dagens og morgendagens oppdrag hurtig trenger vi begge deler. Ikke bare i selve avdelingen, men også i funksjonene rundt. Dette gjelder ikke kun i Hæren, men i alle deler av Forsvaret.

BFO har gjennom arbeidet med kompetansemeldingen (Meld. ST. 14) hevdet at beslutningstagerne nå må sette seg i posisjon til å drøfte og finne løsninger på de reelle og nære problemstillinger i tillegg til å løfte blikket år frem i tid. Dette gjelder ikke minst de ovennevnte problemstillinger.

BFO mener at det er avgjørende at Forsvarsdepartementet kommer tydelig på banen også knyttet til de nære og konkrete problemstillingene meldingen reiser og faktisk bruker sin posisjon som etatseier og bidrar til fremtidsrettede løsninger i meldingens ånd mot en "ny tid". Mulighetene ligger nå i å faktisk se framover og la av historien være historie, men lære av dennes "sannheter". Dette vil sette oss i stand til å bruke den kunnskapen vi har til å bygge videre på det som har bygd kompetanse, nemlig dannelse og profesjon som gir et befals og offiserskorps som både er fleksible og dyktige.

*Eivind Røvde Solberg
Leder BFO*

**Ett yrke
– én organisasjon!**

TROSKAPSFORMANINGEN

**Tro mod Konge og Forfatning,
lydig mod foresatte,
rettsindig, hæderlig og hjælpsom i al sin færd,
skal enhver krigsmand stedse med alvor og nidkjærhed
strebe at tilegne seg de ferdigheter og egenskaber,
der kræves hos en god soldat,
samt beredvillig og nøiagtigt efterkomme gjældende forskrifter
og de ham i tjenestens medfør givne befalinger.
I farens stund skal han, når det kræves villig ofre liv og blod
for Konge og Fædreland.**

*Troskapsformaningen er en gammel militær tradisjon i Forsvaret som går tilbake til 1891 (kongelig resolusjon). Så vidt Offisersbladet erfarer, er HM Kongens Garde en av de få avdelinger der soldatene/gardistene flere ganger i løpet av sin tjeneste høytidelig får opplest denne troskapsformaning. *Hvorfor har det blitt slik? Dette er en århundrelang tradisjon i Forsvaret, som ikke bare fremhever krav til soldaters lojalitet og offervilje, men også at de skal tilegne seg ønskede ferdigheter og god gammeldags folkeskikk. Tradisjonen bør ikke forvitte, men absolutt videreføres, eventuelt forsterkes. Å få troskapsformaningen opplest gir soldaten stolthet og avdelingsfølelse, samt en påminnelse at han/hun er med på noe større enn seg selv.**

***Du forsvarer landet
– vi forsvarer deg!***

OMSTILLINGSBREV NR 3/2013

Det skjer svært mye rundt omkring i Forsvaret i disse dager. Det er tvisteløsninger på gang både mht Forsvarets firkantorganisasjon og ATFeN. Luftforsvaret er i oppstartsfasen, men allerede nå vet vi at det økonomiske grunnlaget vil gi betydelige utfordringer i tiden som kommer. Forsvarsstaben bidrar negativt til en krevende omstilling, ved at de sår tvil gjennom egen handlemåte, om gyldigheten av sentralt drøftede dokumenter.

Samarbeid FST-org

14.mars evaluerte partene i Forsvaret samarbeidet med referanse til Hovedavtalens § 1.12 P-sjefen i Forsvaret Tom Simonsen sier han har inntrykk av at samarbeidet mellom partene på alle nivå stort sett fungerer godt. Han sa at partene har et felles ansvar for at samarbeidet fungerer og at det utvikles sammen for et bedre Forsvar. Evalueringen er delt i to, samarbeidet på DIF-nivå og samarbeidet på sentralt nivå.

Samarbeidet på sentralt nivå

Personaldirektør Tom Simonsen leder et evalueringsmøte om hvordan samarbeidet og oppfølgingen av hovedavtalens intensjon hadde vært i 2012.

Samarbeidet på DIF-nivå

18 av 21 DIFer hadde gjennomført erfaringsdiskusjon på hvordan samarbeidet og praktiseringen av Hovedavtalen med tilpasning-savtalen for Forsvaret (HATA) hadde fungert i 2012. De tre utestående avdelingene er E-tj, FOH og FRA. Kun 10 DIF-sjefer deltok på møte. Den generelle tilbakemeldingen er at flere DIFer etterlyser kurs i Hovedavtalen. Tilbakemeldingene fra referat varierer fra godt samarbeidsklima og ryddig bruk av HATA til ikke nok tillit og for mye militær kommandotone. DIFene har et forbedringspotensiale mht form og utfall av slike erfaringsdiskusjoner og de sentrale partene er enige om å utarbeide en felles mal etter mønster av den Luftforsvaret har brukt.

Merknad fra BFO

De fleste DIFene har et potensiale til et forbedret samarbeid og deltakelse gjennom det å avtale lokalt hvordan man skal medvirke ifm budsjett og virksomhetsprosessen. Gjennom dette arbeidet vil de tillitsvalgte ansvarlig gjøres og i større grad enn i dag kunne bidra med konstruktive bidrag. I dag preges mange prosesser av tidspress, dårlig saksgrunnlag og at beslutningene er tatt på forhånd. Samarbeid er et felles ansvar for et bedre Forsvar.

Forsvarsstaben (FST) mener organisasjonenes deltakelse iht HATA § 2.4 har fungert iht intensjon og nevner SOF-studien som eksempel. FST mener vi har noen utfordringer med å få partsnivåene til å fungere etter intensjonen i HATA. FST er videre fornøyd med måten man behandlet de arbeidsmiljømessige konsekvensene, da man ga oppdraget om å etablere en ny HR-organisasjon i Vernepliktsverket. FST opplever at konfliktviljen er høy hos organisasjonene. Så er det jo litt synd at FST gnager på uenigheten, som oppsto da de hevdet at BFO praktiserte HATA § 9 feil, en sak som endte med at partene (FAD og Hovedsammenslutningene) ga BFO full tilslutning.

BFO er enige om ønsket å utvikle samarbeidet, men arbeidsgivers manglende respons på våre mange henvendelser, gjør dette krevende. Vi mente også at FSTs ensidige delegering er en utfordring ifh til overordnede dokumenter. BFO fremholdt at nytt HR-senter skulle vært et sentralt anliggende og måten arbeidsgiver håndterte VPV/ FPT-prosessen på, virker negativt inn på samarbeidet (da hjelper det jo lite at FST er fornøyd). En annen sak BFO kritiserte var FSTs ensidige valg av meklingsmann, et valg som ikke var iht HATA. Nå ble

vi enige med BFO lokalt om å gjennomføre meklingen allikevel. Utover dette fremhevet BFO godt samarbeid med Forsvarets personelltjenester (FPT) mht personellsaker. Positivt at man har avklart rolledelingen mellom OU-referansegruppe og HATA-møtene.

Partene ble enige om å inngå en sentral informasjons- og samarbeidsavtale. Vi er videre enige om at saksbehandlingstiden i tvisteløsning av arbeidsplaner holdes lavest mulig.

FSJ VP R&T nr 2

21.mars behandlet vi rettelse og tillegg (R&T) nr 2 til FSJ virksomhetsplan (VP) 2013. Av de saker som kan nevnes er etablering av en helikopterberedskap i Nord-Norge for blant annet å støtte politiet iht bistandsinstruksen. Forsvaret skal utvikle en kurs- og utdanningsordning for sikkerhetsutdanning for alle nivåer i Forsvaret. Det er sjef Forsvarets sikkerhetsavdeling (FSA) som har fått i oppdrag å utrede lokalisering av utdanningen. Det skal også etableres en bachelorutdanning i etterretning.

Den store saken ble Forsvarets årsverksramme for 2013. BFO har etterlyst dette i lengre tid, da dette må være utgangspunktet for den enkelte DIF. Foruten avgitte årsverk fra Hæren, luft- og Sjøforsvaret til E-tj og FSA ifm ny utdanning innenfor etterretning og sikkerhet, var det avgivelse av 22 årsverk for etablering av det nye HR-senteret i Vernepliktsverket.

Før vi drøftet R&Ten, behandlet vi de arbeidsmiljømessige konsekvensene for berørte DIFer. Forsvarets hovedverneombud, arbeidstakerorganisasjonene minus Akademikerne v/KOL mente at det ikke forelå tilstrekkelig saksgrunnlag til å behandle saken. Vi begrunnet vårt

standpunkt med at AMU-behandlingen ikke var gjennomført ved de DIFer, som ble mest berørt, pga tidspress. Arbeidsgiver og Akademikerne, mente at de arbeidsmiljømessige konsekvenser, som var beskrevet, kunne aksepteres.

Når DIFene kan overføre 22 årsverk til HR-senteret fra 1/10-2013 uten at dette innvirker på arbeidsmiljøet, blir jeg skeptisk. Hva skjer når man skal hente ut gevinster senere i perioden. For arbeidsgiver var det viktig å fatte beslutningen nå, slik at stillingene kunne lyses ut.

Drøftinger i Vernepliktsverket

Medlemsmøte i FPT forutfor drøftingsmøte på Vernepliktsverket. Manglende bemanning setter hele idden om et kompetent HR-senter i fare.

12. april drøftet Vernepliktsverkets konsekvenser ved at VPV i styringsdialogen med Forsvarsstaben kun hadde fått økonomi til å bemanne 277 årsverk fra 1/10-2013. Iht R&T nr 2 til FSJ VP 2013 er årsverksrammen for VPV fastsatt til 285 pluss 22 overførte årsverk, totalt 307 årsverk (kan være at det er noen andre årsverk i dette tallet, som er finansiert av andre DIFer). VPV har drøftet frem en stillingsramme på 291 stillinger. Uansett hvordan vi ser på det, er det en betydelig differanse (15) mellom årsverk og økonomi.

For BFO fremstår Forsvarsstaben i et underlig lys, om dette stemmer. Hvorfor hastet det slik å få overført 22 årsverk fra 8 andre

DIFer i Forsvaret, når FST på samme tid visste at de ikke hadde økonomi til å bemanne årsverkene? Det hører med til historien at BFO, sammen med NOF ikke ville godta arbeidsgivers utgangspunkt. Manglende bemanning setter hele HR-senterets intensjon i et merkelig lys.

Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg

16. april var det duket for møte nr 2 i Forsvarets Hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU). Beklageligvis var det mange av medlemmene fra arbeidsgiversiden som stilte med vararepresentanter. Man kan saktens spørre seg over Forsvarets evne til å planlegge, når man ikke er i stand til å møte, selv med 5 måneders varsel. Ok, det kan være oppdukkende mål, men det skjer for ofte. Denne gangen ble følgende saker behandlet:

- Sykefraværet i Forsvaret
 - HMS handlingsplan
 - Evaluering av FHAMU
 - Status om Forsvarets bedriftshelsetjeneste
 - Aktuelle saker fra FHVO og TMO
 - Rusforebyggende arbeid
 - Prosjekt 2814 (Logistikk)
 - Forsvarets medarbeiderundersøkelse
- Nedenfor kommenteres noen av sakene.

Sykefravær

Leder BFO Eivind R Solberg, som også er leder FHAMU følger konsentrert med, når FHAMU behandler saker av betydning for de ansatte i Forsvaret.

Fraværet i Forsvaret er på et behagelig lavt nivå. For kvinner er legemeldt sykefrær på 5.9 % og for menn 2.4 % Det sier seg selv at sykefraværet øker med alderen og det forklarer noe av forskjellen mellom menn og kvinner mht at befal har en aldersgrense på 60 år. Det egenmeldte fraværet viser også positive tendenser, om man sammenlikner kvartalene opp mot tilsvarende kvartal i tidligere år. Forsvarets avdelinger får årlig

refundert rundt 180 millioner kr fra NAV. Det er fortsatt noen millioner å hente på å følge opp refusjonsrutiner.

HMS-handlingsplan

FHAMU vedtok en omfattende handlingsplan, som indikerer at det gode Helse, miljø- og sikkerhetsarbeidet skal følges opp både i 2013 og 2014. Noen av tiltakene er å besøke inntil 5 DIF AMU, inntil 2 samlinger i året for HMS-rådgivere, videreutvikle Forsvarets bedriftshelsetjeneste, planlegge, gjennomføre og analysere medarbeiderundersøkelsen, samt rus og selvmordsforebyggende arbeid. Videre skal man følge opp tiltak ifh til uønsket seksuell oppmerksomhet og mobbing og gjennomføre ca 5 HMS-revisjoner pr år.

Status FBHT

Forsvaret venter fortsatt på avklaring fra Forsvarsdepartementet mht 13 årsverk, som må til for å etablere en lovpålagt og helhetlig Forsvarets bedriftshelsetjeneste. Enn så lenge har vi dispensasjon fra arbeidstilsynet til 31.12 2013. At Forsvarsdepartementet ikke evner å gi Forsvarssjefen et klart svar, er betenkelig (red anmerk).

Rusforebyggende arbeid

Forsvarets rusmiddelutvalg har vært nede i noe tid, det er nå revitalisert. Nye typer rusmidler er på markedet og FHAMU anbefaler at Forsvarets narkotikagrupper øker sitt forebyggende arbeid, innen undervisning/informasjon og inspeksjoner. FHAMU anbefaler videre at det nedsettes en arbeidsgruppe som skal utrede et regime for urintesting i Forsvaret. FHAMU anbefalte også at spørsmål knyttet til rus skulle innarbeides i medarbeiderundersøkelsen.

Forsvarets medarbeiderundersøkelse

Analysen etter medarbeiderundersøkelsen er snart ferdigstilt og FHAMU anbefaler at man iverksetter tiltak for å få HEL opp på et tilfredsstillende nivå, redusere rollekonflikter i den enkelte DIF og det skal nedsettes en arbeidsgruppe som skal anbefale tiltak for å redusere

mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet mv.

FSJ VP R&T nr 3

18.april var det nytt HATA-møte. Agendaen var Rettelse og tillegg (R&T) nr 3 til FSJ virksomhetsplan 2013. Forsvaret skal ha særlig fokus på tiltak som hindrer mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet. DIF-sjefer fikk i oppdrag å utvikle og implementere tiltak, som hindrer mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet. Utgangspunktet er resultatene fra medarbeider- og vernepliktsundersøkelsene og Veiledning for håndtering av saker som omhandler mobbing og seksuell trakassering.

Virkemidler i omstillingen

På dette møte ble også Forsvarstabens praksis mht delegering av myndighet tatt opp. Denne gangen gjaldt det bruk av virkemidler ifm omstillingen i Luftforsvaret. Generalinspektøren hadde bedt om og fikk aksept av FST å selv forvalte lønnstilskudd. Utfordringen var at kriteria for bruken reduserte målgruppen i det dokumentet som var drøftet frem sentralt. Det er tydeligvis helt ok for FST å drøfte et sentralt dokument, for deretter å gjøre betydelige endringer uten at partene som deltok i drøftingen engang blir informert. Dette fører til at vi gir feil svar, når vi får spørsmål fra våre tillitsvalgte. Kan vi stole på at de dokumentene som ligger i FOBID er gyldige, med denne praksisen?

Forsvarsstaben hadde bl.a. akseptert at lønnstilskudd ikke skulle brukes for personell over 55 år, de som fikk Bjønnes tillegg og avdelingsbefal med mer enn 10 års tjeneste. Nå fikk man fjernet personell over 55 år lokalt, men fortsatt vil ikke de med Bjønnes tillegg og avdelingsbefal med mer enn 10 års tjeneste kunne få lønnstilskudd som motivasjon til å flytte til ny avdeling. Igjen taper avdelingsbefalet, de skulle jo ha de samme rettighetene som yrkesbefal – FST har demonstrert at det er langt mellom liv og lære.

Politisk påvirkning, kompetansemelding og endringer i loven Regjeringen la fram kompetanse-

meldingen i begynnelsen av mars og BFO har brukt alle muligheter for å påvirke behandlingen av denne. Meldingen gir et godt utgangspunkt for arbeidet med personell og kompetanse. For BFO er det viktig at behandlingen gir en tydelig retning, fokuserer på Forsvarets behov og ivaretar befalets stilling på en god måte. I etterkant av BFOs dagskonferanse på kompetansemeldingen 20. mars, har vi hatt tett kontakt med Forsvarets ledelse, FD og det politiske miljø. Den siste tiden har fokuset vært mot det politiske miljøet. Vi har levert innspill til alle medlemmer i utenriks og forsvarskomiteen, innspill som blir fulgt opp gjennom høringen den 23. april.

Eivind R Solberg gir styringssignaler til nestleder Jens B Jahren om kompetansemeldingen.

Samtidig med kompetansemeldingen, jobbet Regjeringen med endringer i Forsvarspersonell loven (Prop. 57 L). BFO har tidligere fremmet våre merknader til departement og Utenriks- og forsvarskomite og vår tilbakemelding var at det ikke var behov for de endringene, som var foreslått. Vi ble overrasket da FD likevel fremmet lovforslaget i januar 2013. For BFO er det en tydelig kobling mellom kompetansemeldingen og prop. 57 L, noe som ble poengtert under høringen den 23. april. Som del av grunnlaget for våre innspill fikk vi produsert en juridisk betenkning fra en av Norges ledende arbeidsrett jurister, Lars Holo, til utfordringene som Prop. 57 L trekker opp.

Meld.St. 14

– Kompetanse for en ny tid

BFO opplevde en god involvering i arbeidet med meldingen. Både under forstudien og under arbeidet med meldingen, har vi hatt et godt samarbeid med

programkontoret i FD. Vi er fornøyd med det fokuset meldingen setter på personell og kompetanse dimensjonen og håper at det blir et bredt politisk grunnlag, for gjennomføring og oppfølging av meldingen.

BFO er fornøyd med de utredningsoppdrag som ble skissert med fokus på befalsordningen, herunder spesialistkompetanse og utdanning. Befalsordningen og utdanning av fagmilitær kompetanse, er bærebjelken i det å ha et kompetent befalskorps med høy fleksibilitet, som møter framtidens krav. Befalsordningen angir også krav til forutsigbarhet og stabilitet for befalet. Opprettholdelse av en god balanse mellom individ og system, er viktig for å løse framtidens oppgaver. Gjennom meldingen og videre oppfølging er det viktig å opprettholde en slik balanse.

BFO vil også rette et spesielt søkelys mot det å prioritere kompetanseutviklingen, herunder utvikle og styrke spisskompetanse. Her spiller utdanningsordningen en meget viktig rolle. Det er her man danner profesjonskompetansen, som bygger karakter og kompetanse.

Endringer i forsvarspersonelloven

Nestleder Jens B Jahren er trygg på at BFO har gjort hva som gjøres kan for å påvirke Stortingets behandling av kompetansemeldingen og endringer i forsvarspersonelloven.

Forsvarsdepartementet (FD) fremmet 11. januar 2013 Prop. 57 L (2012-2013) Endringer i forsvarspersonelloven til Stortinget. BFO er svært kritisk til de foreslåtte endringene, da disse synes motivert av enkelthendelser og uttrykte mistillit til befalet som yrkesgruppe. De foreslåtte endringer er:

- FD ønsker å utvide disponeringsordningen til også å gjelde disponering fra en stilling, hjemlet i "andre årsaker" enn kompetansebehov
- FD foreslår videre i Prop. 57 L å lovfeste departementets fullmakt til å gi utfyllende regler til befalsordningen.
- FD foreslår å lovregulere «Forsvarspersonellens adgang til å ta lønnede eller ulønnede oppdrag utenfor forsvarssektoren»

BFO har gjennom hele prosessen

med FD og i forkant tatt stor avstand fra ovenstående endringer, gjennom vårt høringsinnspill, hvor vi tydelig ga uttrykk for at vi så dette som en mistillit til en hel yrkesgruppe. Dette er også støttet av YS og de stiller også på høringen for å fremme sitt syn. Vi får håpe at komiteen og Stortinget ser alvorligheten i dette også.

God 17.mai – hurra!

ragnar.dahl@bfo.no

OFFISERSBLADET BEKLAGER

Midtsidebildet i forrige utgave av Offisersbladet var tatt av Morten Hanche/Luftforsvaret/Forsvaret Mediesenter. Offisersbladet beklager at dette ikke kom tydelig frem.

BESO MØTTE ROBERT MOOD

Befalselevenes samarbeidsorgan (BESO) inviterte generalmajor Robert Mood til sitt landsstyremøte, og han takket ja til å komme. Så lørdag den 16. mars, fikk BESO-styret et godt innblikk i forskjellige typer operasjoner, og arbeidet med den stadig økende mengde veteraner. Den gode BFO'eren generalmajor Robert Mood, møtte de unge håpefulle tillitsvalgte i BFOs sekretariat. Dette til tross for at han torsdagen før hadde gjennomført en operasjon i nakken med utskifting av en nakkevirvel.

Mood startet med å fortelle at han er stolt av å være soldat, og gratulerte elevene med sitt valg av utdanning. Og til jentene i BESO-styret åpnet han med å si at han har hatt svært positive erfaringer med kvinnelige ledere i operative stillinger. BESO-styret fikk i løpet av en drøy time, vite hvordan det er å gjøre tjeneste i forskjellige internasjonale operasjoner de siste tiårene, under svært forskjellige forhold. Generalmajoren viste også til hvor variert tjenesten kan være også i Brigade Nord her hjemme.

Selvfølger kom veteraninspektøren inn på ivaretagelsen av de totalt 100.000 veteranene vi har i Norge i dag. Han ga ros til Strøm-Erichsen, som trykket på for å intensivere veteranarbeidet og oppfølging av de som har behov for anerkjennelse og støtte. Mood understreket viktigheten av god grunnleggende trening, og grunnleggende godt lederskap. Det er slik vi «overlever» og det er slik du får dine soldater med deg, presiserte han.

Avslutningsvis fikk BESO-styret vite litt om Mood sitt arbeid for FN i Jerusalem, og hans siste FN-oppdrag som leder for observasjonsstyrken i Syria, og utfordringene rundt dette. Mood tok seg god tid til å besvare alle spørsmålene som haglet inn etter en meget interessant orientering. BFO og BESO takker veteraninspektøren for at han nok en gang tok seg tid til å orientere om sitt virke - veteran-tjenesten, også på en lørdag.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Robert Mood holdt foredrag for BESO landsstyre. Til stede var også forhandlingsleder Ragnar Dahl (til høyre) og rekrutteringsansvarlig Lars Andreas Irgens (bak i bildet) Foto: Offisersbladet

BFO KREVDE DRØFTINGER

BFO har sett seg lei på at stillinger i NATOs «Peacetime Establishment»-struktur blir lyst ut uten at de er drøftet. Dette gjelder spesielt forhold rundt lønnsfastsetting.

Fredag den 19. april gjennomførte organisasjonene og Forsvarets Personelltjeneste et tariffmøte, hvor blant annet stillinger i PE-strukturen ble lagt frem for godkjenning. BFO nektet å godta det fremlagte forslaget da vi ikke på noe tidspunkt hadde vært deltagende i prosessen rundt fastsettelse av stillingens lønn.

BFOs krav var at det enten må etableres ett DIF-nivå hvor stillingene kan drøftes og behandles på normal måte, eller så må vi på øverste nivå gå gjennom stillingene punkt for punkt. Stillingene Forsvaret skal besette i PE-strukturen er svært viktige for Norge, da dette på mange måter er vårt ansikt utad i de forskjellige NATO-kommandoer og staber.

BFO aksepterer ikke at disse stillingene blir lyst ut uten at stillingene som et minimum har gjennomgått samme grundige behandling som andre stillinger som skal besettes i Forsvaret.

De andre organisasjonene tilsluttet seg BFOs krav, og Forsvaret aksepterte kravet og vil komme tilbake til organisasjonene med saken.

*Tekst: Even Mølmshaug
forhandlingsleder BFO*

LØNNSOPPGJØRET – BARE SMULER TIL ALLE?

Leder BFO er i samtaler med leder i YS Stat, Pål Arnesen, for å gjøre BFOs lønnskrav tydelige på vegne av våre medlemmer. Leder BFO, Eivind R. Solberg, har i dag gjort det klart for vår hovedorganisasjon YS at vi har et uttalt mål om at norsk befall fortjener å være lønnsledende i statlig sektor. - Selv om dette er et mellomoppgjør, så er vi fortsatt ikke i mål med BFOs kongressfestede målsetning om at befall skal være lønnsledende i Staten, sier Solberg til BFO-nett.

Fakta:

Lønnsforhandlingene i mellomoppgjøret i Staten er i gang. YS Stat leverte den 13. april inn kravene til årets tariffoppgjør under hovedparolen «Vi krever at statsansatte ivaretar sin reallønnsutvikling!». Partene har frist frem til 30. april med å finne frem til en løsning.

- Norsk næringsliv tjener på at Norge har en kunnskapsbasert og omstillingsdyktig offentlig sektor som leverer god kvalitet på tjenestene. Offentlig sektor er avgjørende for den samlede verdiskapningen i økonomien og privat sektors evne til å være konkurransedyktig. Det er derfor viktig at staten kan tilby konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår for å kunne beholde og rekruttere de beste. Utdanning må lønne seg bedre også i offentlig sektor og kompetanse verdsettes, sier lederen av YS-Stat.

*Tekst: Rune Rudberg og Lars A Irgens
Foto: Einar Holst Clausen*

SKOLEUTREDNINGEN FOR KRIGSSKOLENE 2013

I år som i fjor kommer KAFO Landsstyre til å gjennomføre en skoleutredning på de tre krigsskolene.

Utredningen har til hensikt å gjøre dialog mellom Krigsskolene i Norge, og kadettene på skolene, tettere og mer konkret. Samtidig åpner utredningen for at enkelte forhold kan bli mer sammenlignbare mellom skolene. Nå som før består skoleutredningen av 30 spørsmål som blant annet omhandler skolehverdagen, skolefasilitetene, skoleledelsen og bosituasjonen. I motsetning til individuelle tilbakemeldinger fra klasser eller kull, gir skoleutredningen en helhetlig oppfatning fra hele kadettmassen på skolene.

Etter gjennomføring av den første skoleutredningen ble det avduket flere svakheter ved undersøkelsen. Årets utredning er et resultat av et evalueringsarbeid av den første utredningen, samt tilbakemelding fra skoleledelsene. For å få gjennomført arbeidet som tiltenkt er vi avhengig av en medvilje hos kadettene og en god dialog mellom lokalstyrene og skoleledelsen på de respektive skolene.

Det presiseres at din deltakelse vil bli anonymisert og dine besvarelser er verdifulle i den forstand at de vil være med på å styrke utredningen i sin helhet.

Benytt anledningen til å ytre dine synspunkter, og vær med på å påvirke vår hverdag!

Offisersbladet

Befalets Fellesorganisasjon

THOMAS NYSTED

Krigsveteranen og BFO-medlemmet Thomas Nysted var invitert til HM Kongens Garde, for å holde sitt foredrag om opplevelsene og tjenesten som IED-offiser i Afghanistan i flere kontingenter, en tjeneste som endte med livstruende skader etter å ha blitt truffet i brystet og i beinet. Et ærlig og bevegende foredrag også om tiden etter med to år ut og inn av sykehus, og et utall kirurgiske inngrep. Denne gangen var det Gardens befalsskole som fikk høre foredraget.

Einar Holst Clausen

BNS fremtiden er i boks

Kontorcontainere • Sidedørscontainere • Innredede containere
Integrert krokloft • Rammeavtale fraktcontainere • Spesialtilpasning

Tel: +47 22 90 92 50 | www.bns.no | salg@bns.no

BFO PÅ STORTINGET

BFO kom med tydelige innspill da leder og nestleder i dag deltok på to høringer på Stortinget. Den første høringen omhandlet forslag til endringer i forsvarspersonelloven, mens den andre høringen gjaldt kompetansemeldingen.

Den første høringen gjelder endringer i forsvarspersonelloven. BFO støtter ikke behovet for lovendringene, da disse etter det BFO erfarer er basert på enkelthendelser. Vår oppfatning er at disse forholdene allerede er godt regulert i gjeldende lov og avtaleverk.

Den andre høringen gjelder kompetansemeldingen. BFO er fornøyd med det fokus som meldingen setter på personell og kompetanse. Vårt håp er at det blir et bredt politisk grunnlag for gjennomføring og oppfølging av meldingen. BFOs hovedfokus i forbindelse med arbeidet med meldingen har vært befals- og utdanningsordningen.

VELLYKKET BFO GRUNNKURS AVHOLDT I HARSTAD

Kurset ble avholdt i Vernepliktsverket i Harstad sine utmerkede lokaler. Kurset gav en innføring i BFO som organisasjon og litt om det å være tillitsvalgt. Selv om mange av kursdeltakerne var erfarne BFOere syntes de det var greit å få en oppdatering på både organisasjon, formålsparagrafer og ideologi. Det er alltid greit å få bekreftet at man er medlem i en politisk uavhengig organisasjon uten politiske bindinger. Videre ble det ved dette kurset tatt med en god leksjon om skatt 2012. Denne gjennomgangen ble holdt av OTV Pål Sævik på en utmerket måte. Pål sørget for at kursdeltakerne fikk gode svar og dypdykk i aktuelle temaer innen skatt. Pål tok også for seg temaet medbestemmelse på en utmerket måte.

Siden ATF er et meget aktuelt tema var også denne satt opp på agendaen for dagen. OTV Helge Rikardson gikk nøye gjennom ATF slik den vil fungere fra 1. mai, og la vekt på at vi nå må samle erfaringer til første reforhandling av avtalen som kommer i 2014.

For de som hadde anledning var det sosialt samvær kvelden før kurset startet, hvor den utsøkte restauranten De fire roser ble besøkt. Dette ble en fin BFO-opplevelse og et godt kurs. Takk til kursdeltakerne for engasjement og gode spørsmål underveis i kurset. Vi har de beste medlemmene, uten tvil!

*Tekst og foto: Gunnar Lie Eide
OTV BFO Nord*

Leder BFO, Eivind Røvde Solberg, og nestleder, Jens Jahren, deltok i dag på to høringer på Stortinget.

FOS KS 2013

Opptaket til krigsskolene ble som i fjor holdt på Krigsskolen på Linderud. BFO er også som i fjor til stede, med OTV'er og ansatte fra sekretariatet. OTV Tor Gunnar Framnes er ikke bare å finne på standen til BFO, men han var også i år administrativt ansvarlig for opptaket.

Vi fikk noen ord med oberstløytnant Sven Olav Berg da opptaket var kommet godt i gang, som kunne gi oss noen harde fakta om årets opptak. Sammenlignet med i fjor er søkertallet gått opp. I år var det 502 søkere totalt, noe som gir et helt annet grunnlag for opptaket. For bare to år siden var det såpass mye færre søkere at alle kvalifiserte ble innkalt til opptak. I tillegg var det flere faktorer som gjorde at det ble i overkant mye å gjøre for intervjugruppene:

- Lavere frafall på fase 1-prøvene
- En høyere andel av de innkalte møtte

Berg fremhever kjøkkenet på Krigsskolen, samt velvillige ansatte som suksessfaktorene for at dette likevel lot seg gjøre. I tillegg nevnes selvfølgelig vår OTV på Linderud, som har sørget for at det administrative har gått knirkefritt. Opptaksrådet holdes den 2. mai, og der vil BFO selvfølgelig være til stede.

Tabellen under viser tallene for årets opptak.

Skole	Summering	Antall søkere	Innkalt opptak	Møtt opptak
Totalt	Total	502	329	277
Totalt	Kvinne	92	61	46
KS	Total	237	133	110
KS	Kvinne	38	23	18
LKSK	Total	126	92	75
LKSK	Kvinne	31	23	16
SKSK	Total	139	104	92
SKSK	Kvinne	23	15	12

Tekst & Foto: Morten Granhaug BFOs OTV Midt-Norge

De fysiske testene er tøffe nok for de fleste.

BFOs OTV Tor Gunnar Framnes på BFOs stand på Krigsskolen under FOS KS.

Kandidatene oppstilt for ny dag med opptaksprøver.

UTDANNINGSBONUS

Leder BESO Håvard Holsen sendte i april frem et skriv til Forsvarsdepartementet, der BESO blant annet tar opp forhold rundt dimisjonsgodtgjøring og utdanningsbonus.

BESO er opptatt av at utdanningsbonusen IKKE skal være mindre enn det vanlige soldater får i dimisjonsgodtgjørelse når de avslutter sin tjeneste. Statssekretær Eirik Øvre Thorshaug tok imot BESO-lederen på sitt kontor den 23. april, og de diskuterte seg gjennom saken. Thorshaug ga ros til BESO for en ryddig fremstilling av saken, og for et velformulert skriv, selv om det i følge Thorshaug var brukt i overkant skarpe formuleringer i brevet.

Einar Holst Clausen

REGIONSTYREMØTE I REGION MIDT

Region Midt-Norge arrangerte regionstyremøte 9. og 10. april, i Trondheim.

Det skjer mye i regionen, men allikevel fant flere av lokalforeningene tid til å stille på møtet. Regionstyremøtene har en del faste saker, men nå er det selvfølgelig omstillingen Bodø/Ørland som er prioritert. Regionen har ved en tidligere anledning satt ned en arbeidsgruppe som skal være bidragsyter og hjelp til prosessen på begge flystasjonene. Denne er tidligere nevnt i en sak på BFOs nettsider.

I tillegg til de faste deltakerne i regionstyret var også Rune Rudberg fra kommunikasjonsavdelingen med, for å fortelle om avdelingen, samt noe av det som rører seg sentralt.

Mot slutten av møtet ble avholdt valg av ny nestleder i regionen, og Eivind Kroken tar over etter Lars-Johan Sollie.

Tekst & Foto: Morten Granhaug

ØKT ETTERSPØRSEL ETTER LÅN I BEFALETS LÅNEORDNING

Etterspørselen etter lån i Befalets låneordning har doblet seg fra 2011 til 2012. Offisersbladet ba Tor Helge Støle i Forsvarets bolig- og velferdstjeneste (FBVT) fortelle hvorfor.

Siden forsommeren 2012 har renten på lån i Statens pensjonskasse (SPK) og Befalets låneordning gått ned fra 2,75% til 2,25%. På samme tid har renten i mange større banker, DNB inkludert, øket. Dette har gjort at rentedifferansen mellom de beste banklånene og lån i SPK og Befalets låneordning nå er på ca 1,5 prosentpoeng (BLU-lån i DNB er på 3,60% mens boliglån innenfor 75% av boligens verdi og over 2 millioner kroner er på 3,75%).

Rentedifferansen, kombinert med krav om sikkerhet i SPK og Befalets låneordning innenfor 80% av boligens verdi ved refinansiering, gjør at etterspørselen har øket så mye som den har gjort, sier Støle i Forsvarets bolig- og velferdstjeneste. Nærmere informasjon om SPK finner du på spk.no der det også finnes et elektronisk søknadsskjema man skal fylle ut. Maksimalt lånebeløp er kr 1.700.000. Befalets låneordning består av to deler:

Befalets låneordning del I er på inntil kr 750.000. Lånet er et pantelån med krav om sikkerhet innenfor 80% av boligens verdi (ved kjøp er kravet laveste alternativ av 80% av kjøpesum og 80% av verdivurdering/100% av lånetakst). Lånet kan brukes ifm anskaffelse, refinansiering, renovering og påbygging. Lånet forutsetter opptak av fullt lån i SPK.

Befalets låneordning del II er på inntil kr 200.000. Lånet er uten pant og kan søkes ifm anskaffelse av bolig. Lånet gis som en egenkapitalstøtte og skal sammen med egenkapitalen utgjøre minst 20% av kjøpesummen. Lånet må søkes innen ett år etter anskaffelsen.

Søknader om lån i Befalets låneordninger behandles av Styret i Befalets låneordning i månedlige møter. Styret består av representanter fra BFO, NOF, KOL, PEFO, NTL og FBVT. Etter at styret har behandlet lånesøknadene oversendes de til DNB som utbetalende bank. Informasjon om Befalets låneordninger finner du i Finansieringskonvolutten. Denne kan du få tilsendt elektronisk eller pr post fra FBVT. Du kan også kontakte Forsvarets bolig- og velferdstjeneste på tlf 2309 7232, avslutter Støle.

Tekst & Foto: Ragnar Dahl

Tor Helge Støle klar til å stemple godkjent for en av de 30 søknadene vi behandlet på siste lånemøte.

Kontaktinfo BFO

Funksjon	Navn	Område	Mobil	Kontor	e-post
Leder	Eivind R Solberg		934 08 550		eivind.solberg@bfo.no
Nestleder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmsaug	Tariff	990 94 678		even.molmsaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Rolf J Ledal	Tariff	934 62 716		rolf.ledal@bfo.no
Kompetanseutvikler	Lars Omberg	BFO-skolen	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Arild Helgesen		934 99 445		arild.helgesen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Rune Rudberg	Kom.avd	934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Markeds- og web ansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20		23 10 02 20
	Sentralbord mil		0510 5694		0510 5694
	Telefaks siv		23 10 02 25		23 10 02 25
	Telefaks mil		0510 5655		0510 5655

OMRÅDETILLITSVALGTE

TELEFONER

Funksjon	Navn	MIL	SIV	MOB	FAKS	e-post
OTV Nord-Norge	Helge Rikardson	0580-3905	77 19 39 05	400 29 790	77 19 39 09	helge.rikardson@bfo.no
OTV Nord-Norge	Gunnar Lie	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
OTV-Midt-Norge	Morten Granhaug	0550-5232	73 99 52 32	928 11 172	73 99 52 33	morten.granhaug@bfo.no
OTV-Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
OTV Vest	Viggo Holm	0540-4010	55 50 40 10	400 36 653	0540-3487	viggo.holm@bfo.no
OTV Vest	John L. Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
OTV Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
OTV Indre Østland	Grethe Bergersen			452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
OTV Viken	Pål A Sævik	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	23 09 94 10	paal.savik@bfo.no
OTV Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
OTV Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no

STERK I KROPPEN, STERK I HODET?

Den siste tiden er det mye som har skjedd for KAFO sin del. Foruten om tunge akademiske fag, bacheloropp-gaver, øvelser, seilas og prøver er kadettene engasjerte og for seg i forsvarsdebatten!

Onsdag 20 Mars holdt landsstyremedlem Simen Berge Størkersen foredrag på BFO's Temakonferanse i

Fanehallen. Her gjorde han en god profil som taler etter Statssekretær Thorshaug, Forsvarssjefen og Louise Dedichen. Temaet han talte under var "dagens krigsskole". Størkersen har også skrevet en artikkel i denne utgaven av officersbladet hvor han setter fokus på hva som er spesielt med dannelsen man får som kadett ved en krigsskole.

Første helgen etter påske dro 24 kadetter til Riga på KAFO Vårkonferanse. Dette er en årlig politisk konferanse for kadettene, og denne gangen var det Meld. St 14, "kompetanse for en ny tid" som stod på agendaen. Slik KAFO leser meldingen åpner denne for en økning av «kompetanse utviklet utenfor sektoren». Et av spørsmålene som kom opp under vårkonferansen var, hvorfor bør forsvar drive egen utdanning? Som det er presisert i Stortingsmeldingen er det med dagens innsatsforsvar viktig med gripbarhet og mobilitet. Erfaring fra ulike arbeidsplasser viser at det ofte er store forskjeller i tankegangen hos sivil - og militært personell.

Det militære personellet viser en stor tilpasningsevne og vilje til å arbeide under endrede og pressede forhold. Dette er holdninger som vi mener dannes gjennom den militære utdanningen og som er strengt nødvendige for å gjøre innsatsforsvaret vårt funksjonelt. Ved en eventuell krise/krig situasjon kan personer som er sivil ansatt redusere evnen til mobilitet i innsatsforsvaret fordi de ikke

er underlagt beordringssystemet og derfor er mindre gripbare. Om dette skulle skje risikerer vi at en vesentlig del av organisasjonen mangler evnen til å utøve den våpenmakten Forsvaret skal være i stand til. Dette kan svekke organisasjonens evne til å utføre sin primær oppgave, som er å beskytte landet.

Da kan man spørre seg om det er fordeler ved å innhente personell som har tatt sin utdanning ved sivile institusjoner? KAFO hadde en god diskusjon på dette og det er selvfølgelig mange fordeler med å hente inn sivilt personell, for eksempel er økonomi et argument. Det er kostbart for Forsvaret å drive utdanning, både i form av lønn til den som utdannes og ressursene som kreves for å drive utdanning. KAFO mener at Forsvaret kan være tjent på å utnytte seg i større grad av sivil kompetanse. Vi mener dog at det bør være en forutsetning at det gis en militær tillegg utdanning slik at avdelingsfølelsen og militære holdninger dannes, samtidig som Forsvaret beholder sin evne til å utøve militærmakt. Vi ser også at det må gjøres en videre vurdering av hvilke tiltak som kan gjøres for å sikre at Forsvaret blir en attraktiv arbeidsplass i fremtiden. På det siste punktet har vi mer å komme med, følg med!

Denne uken var tre KAFO representanter i Oslo Militære Samfund på foredrag holdt av adm. Dir i forsvarsbygg, Frode Sjørven. Thomas Tinneland, lokalstyreleder på SKSK, har skrevet en artikkel om det i denne utgaven av officersbladet. Så selv om det er mye å ta seg til for kadettene faglig sett er det stor motivasjon for å drive på med tillitsvalgtarbeid. Vi i KAFO tror at ved å være sterk i kroppen blir man sterk i hodet, dette gjør at vi som tillitsvalgte tåler den ekstra belastningen det jo er å ha ekstra verv utenfor skolen. Men ved å ha en slik fin organisasjon som BFO å lene seg på blir man støttet og fulgt opp slik at vi blir mer motiverte til å stå på!

*Christina Pilar Grimstad
Leder KAFO Landsstyre*

FRISKE BARN LEKER BEST

Vi leser i tabloidene at vinteren er over; her kommer sommeren. Hvermannen kommer seg endelig ut av huset for å ta årets første løpetur, mens naboen skifter over til sommerdekk på bilen. Det er enda glatt enkelte steder, men dette blir fort glemt når gradene blikker over til den positive siden av gradestokken. Hver vår leser vi at det skjer uhell fordi noen ikke kjenner til

forholdene. Dette blir ofte rapportert inn til politiet hvis det skulle være en bilkollisjon, eller når man kommer seg til legevakten med et brudd i håndleddet da man falt på isen.

På befalsskolen skjer det også uhell og påkjenninger som fører til skader på elevene. Mye kommer av at kroppene deres ikke er vant til de påkjenningene de møter når de tar på seg grønt. Gå lange marsjer med tungt på ryggen, nye sko som ikke er inngåtte, være i mer fysisk aktivitet enn det de er vant med fra skolebenken. Dette medfører et høyere fokus på skadebehandling og rapportering. Enkle tiltak er allerede satt i verk under opptaket (FOS); som å gi ut feltstøvler tidlig slik at disse blir gått inn til feltuka starter, etter forslag fra elevene selv gjennom BESO. Det resulterte i en artikkel Forsvaret publiserte hvor de uttalte at skadeomfanget hadde blitt betydelig redusert takket være dette simple tiltaket.

Gjennom media hører vi ofte om personell som blir skadet i internasjonale operasjoner; så mange ble skadet, så mange ble drept, så mange lider fremdeles. Med den ferske rapporten som veteraninspektør Generalmajor Robert Mood la frem 8. februar, er det dokumentert gjennom tett oppfølging og undersøkelser hvordan det går med veteranene, familiene og de etterlatte. Noe

tilsvarende er det ikke på dagens befalsskoler, det er i hvert fall ikke åpent lesestoff som alle får lett tak i. Vi sendte ut brev til alle befalsskolesjefene hvor vi spurte om hvordan de behandlet skader som oppstod under utdanningen, og det er gledelig at flesteparten besvarte. Det jeg derimot ikke er like fornøyd med er alle besvarelsene, mye var dessverre overfladisk. Det det gikk i var at det er helt opp til eleven å melde inn alt til overordnet befal, kun etter en liten informasjonsbrief tidlig i rekruttperioden. Mange elever frykter dessverre å bli kastet ut grunnet skade, noe som kan føre til at flere heller skjuler skaden enn å melde ifra og få den behandlingen de trenger. Det er synd når elevene ryker av skader som kunne vært behandlet hadde det bare vært meldt fra i tide. Argumentet fra befalet kan være at elevene skal kunne gjøre alt slikt selv siden de snart er befal. Et godt argument det, men hva når plikttersjantene ikke følger opp soldatene sine fordi de ikke vet hvordan det skal gjøres eller fordi de forventer det samme av sine soldater?

I HRS-avdelingen på Rena er det nå ansatt en fysioterapeut for å følge opp skadet personell, noe det har vært behov for i lengre tid. Flere og flere har meldt behov for time grunnet skader og problemer som de ikke har ønsket å ta med fastlegen og/eller øvrig befal av forskjellige årsaker. Dette er noe befalsskolene bør ta lærdom av. Jeg tror at det vil oppstå flere behov for helsesjekk hvis det blir ansatt noen på skolene som har dette som hovedoppgave.

Til alle dere befalingsmenn og kvinner, både skolesjefer og andre, hjelp personellet deres til å forstå viktigheten av å rapportere inn skader så snart det skjer, slik at de får den behandlingen de trenger.

*Håvard Holsen
Leder BESO*

Hertz®

NY AVTALE PÅ Plass!

**VI TILBYR MEDLEMMER AV
BEFALETS FELLESORGANISASJON
RABATTERTE PRISER
I INN- OG UTLAND**

BOOKING: 67 16 80 00
WEB: WWW.HERTZ.NO

Da vi sto på startstreken
visste vi alle tre at vi hadde
et tungt døgn foran oss.

Expedition Amundsen 2013

Tanken på å delta i Expedition Amundsen 2013 startet som en ide da vi seilte med Statsraad Lehmkuul fra Norge til USA. Etter flere uker på sjøen uten de største utfordringene fysisk satt vi å diskuterte hva som kunne vært gøy å gjort da vi kom tilbake til Norge.

ODD MARTIN HALS

Etter litt om og men var vi fire stykker som ønsket å delta i det 100 km lange pulkløpet. I all hast fikk vi meldt oss på før vi tok juleferie. 28 februar gikk startskuddet så vi følte at vi hadde veldig god tid til eventuelle forberedelser. Ettersom vi er kadetter på Sjøkrigsskolen får vi noe trening i skolehverdagen, men lite trening opp i mot det å trekke pulk 100 km. Forberedelsene våre ble derfor å trekke dekk 1 gang i uka fra midten av januar frem til starten på Haukeliseter. De første

turene vi hadde med dekkene fikk vi mange rare blikk og kommentarer. Det ser faktisk ganske snodig ut, men vi lærte oss etter hvert å gå på tider av døgnet da det var færre folk og steder vi kunne gå mest mulig alene. 1 uke før start måtte en melde frafall grunnet "kneskade". Kvelden før mistet vi enda en som ble syk, heldigvis fikk vi tilførte en mann i siste liten. Vi var derfor 3 stykker som tok turen til Eidfjord.

Oppmøte i Eidfjord

Vi ankom Eidfjord på kvelden den 27. februar. Her måtte alt utstyr

sjekkes og kontrolleres, og vi ble gitt informasjon om løpet. Arrangørene hadde på grunn av dårlig vær utsatt starten 12 timer. I utgangspunkt var starten 18.00 1. mars, men ble flyttet til 06.00 1. mars. I bussen opp til Haukeliseter satt jeg å leste nyheter på telefonen. NRK meldte: "Ikke reis på fjellet denne helga". Ifølge yr.no var det meldt opp mot 28 m/s på det meste. I tillegg var retningen på vinden rett i mot. Vi visste nå at været ville bli den største utfordringen og vi måtte ta våre forhåndsregler.

På Haukeliseter besluttet

arrangørene på nytt å flytte starttidspunkt fordi vinden ville øke utover helgen. Intensjonen ble da å få flest mulig over før det verste uværet traff Hardangervidda. Det ble også lagt en begrensning om at de som ikke var nede til mål ved Maurset før kl 05.00 1. mars måtte barrikadere seg i teltet og ligge der i 24 timer før man kunne fortsette. Målet vårt ble derfor å gå på det vi kunne for å komme ned til Maurset før vi var pålagt å grave oss ned. Motivasjonen for å ligge 3 gutter i et lite telt i 24 timer var ganske laber.

Startskuddet går

Jeg skal innrømme at jeg kjente på følelsen av frykt for det som ventet oss over Hardangervidda. Før start hadde 53 bestemt seg for ikke å gå grunnet det dårlige været. Dette gjorde ikke situasjonen mindre nervepirrende med fjellvetreglene som sier "Vis respekt for været og værmeldingene" og "Vend i tide, det er ingen skam å snu" i bakhodet. Det var opp mot 20 m/s i det startskuddet gikk. Det var nesten en lettelse å bare komme i gang. De første kilometerne hadde god stigning på nesten 500 høydemeter. Vi startet relativt hardt og lå godt an opp til toppen. Det kostet mye krefter og vi forsto at 100 km med pulk, utenfor løyper og vinden rett i mot ville bli tøft. Både med tanke på å få i seg nok næring, ta vare på hverandre og ikke minst rekke tidsfristen vi hadde satt for oss selv.

Da vi ankom Hellevassbu som var første sjekkpunkt etter 26 km måtte vi ha vår første pause. Vi satt oss inn i hver vår vindsekk og fikk i oss en FR. Det tok ikke lang tid før vi var rimelig kalde inni

vindsekkene. Alternativene var å slå opp telt og legge oss en time i soveposen eller fortsette videre. Valget ble å fortsette videre. Det var også ganske utfordrende å finne frem i mørket uten noen landemerker å navigere etter. Mye av navigeringen måtte derfor skje ved hjelp av GPS. Rett etter avgang Hellevassbu skulle vi passere en topp, vinden var så sterk av vi måtte ta av oss skiene for å komme oss over det verste strekket.

Kulden begynte å tære på kroppen og matlysten var dårlig. Maten var hovedsakelig FR og alle som jobber i dette systemet vet hvor lite dette frister til tider. Energinivået gikk derfor opp og ned i store bølgedaler, hovedg-runnen til dette var at vi inntok sukkerholdige matvarer som var det som fristet mest. Vi var klar over hvilke virkning raske karbohydrater hadde på kroppen, men det var likevel bedre enn å ikke spise noe. Det å stoppe å få i seg et varmt måltid tok også mye lengre tid enn å spise noe raskt og enkelt.

Vi kom samtidig med to andre

lag til dette sjekkpunktet, men bestemte oss for å gå rett videre uten pause for å skaffe en luke. Strekket fra Litlos til siste sjekkpunkt Viersla er en etappe på den flate delen av Hardangervidda. Kroppen var nå rimelig sliten etter snart 20 timer uten de stoppene vi måtte spise, drikke og fylle vann. Da vi ankom Viersla 17.00 1. mars var vi ganske kjørt. Her var vi pålagt å hvile 4 timer før vi kunne fortsette til mål ved Maurset. Det var nå nye føringer som sa at ingen kunne forlate Viersla etter 20.00. Vi måtte derfor få godkjenning til å gå tidligere dersom vi skulle rekke å komme oss ned før uværet kom. Det er alltid like overraskende hvor mye litt varm mat og søvn gjør på kroppen. Vi var derfor relativt opplagte før vi tok fatt på siste etappe ned til Maurset. Avstanden var på 30 km og vi regnet med å bruke 5 timer. 2 timer etter vi forlot Viersla begynte armene og beina og bli slitne igjen.

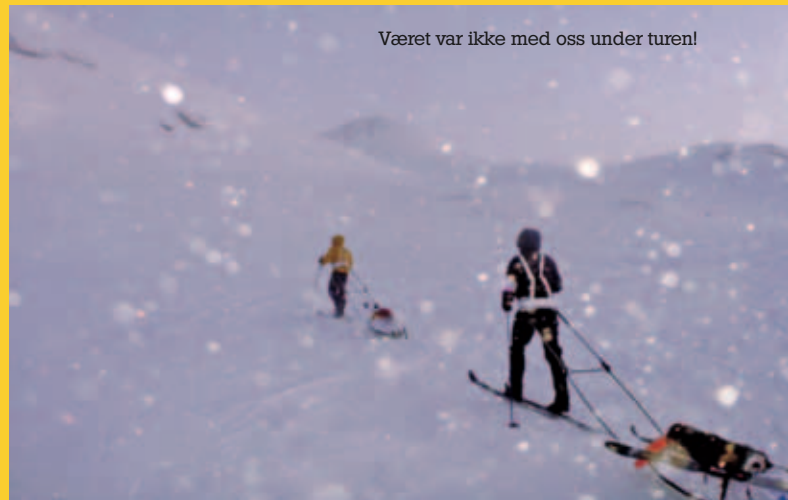
Nå kostet hvert stavgang oss mer og mer og selvdisciplinen når angår destruktive tanker blir viktigere og viktigere. I tillegg økte

vinden på ny og sikten ble dårligere. De siste 10 km inn til mål var utfordrende på mange måter. For det første var vi meget slitne og medtatt, for det andre var det vanskelig å finne stedet vi skulle kjøre. Vi måtte derfor skjerpe oss ekstra siste delen. I det vi ser mål nede i dalen er det en meget god følelse. I det vi passerer mållinjen kl 04.30 2. mars er vi meget fornøyd med å komme frem. Både med tanke på å slippe å ligge i telt i 24 timer, men også over å ha gjennomført i slike forhold som et lag. Utfordringen Expedition Amundsen var spennende og lærerik og konkurransen ga motivasjon til å prøve på nytt 2014. Hardangervidda viste seg fra mange sider, fra kraftig vind til solskinn og finvær.

Jeg ønsker å takke øvelseskontoret på Sjøkrigsskolen som har stilt med god service og utstyr. For ikke å glemme Sjøkadettforeningen av 1898 Valkyrien og BFO som har stilt med midler til påmeldingsavgiften.

Sjekkpunkt nummer to var Litlos, vi var nå ca halvveis til mål.

Været var ikke med oss under turen!

Fantastisk utsikt da det lettet litt i været.

God utrustning og gode klær er nødvendig under slike forhold.

FORSVARSBYGG – FORNUFTIG FORVALTNING ELLER KUNSTIG MARKEDSFØRING? MARKEDSFØRING?

Mandag 15. april holdt Forsvarsbygg v/adm.Dir. Frode Sjørnsen, et foredrag i Oslo Militære Samfund, for å bevisstgjøre forsamlingen på hva slags virksomhet Forsvarsbygg er, grunnen til at de ble opprettet, og hva som er fokus framover. KAFO stilte med tre representanter i tillegg til OTV Morten Granhaug da en del av sakene vi jobber med angår Forsvarsbygg og deres forvaltning av bolig og eiendommer. Hensikten her er å gjengi i korte trekk momenter fra foredraget som kan være opplysende for medlemmer og tillitsvalgte rundt omkring i organisasjonen.

Foredraget innledet med en presisering av at Forsvarsbygg aldri har vært eid av Forsvaret, men av Forsvarsdepartementet. Det er Forsvarsdepartementet som har eid og eier all EBA i Forsvaret, sammen med Stortinget er det de som bestemmer hva slags organisering sektoren skal ha, også innen eiendom. Bakgrunnen for Forsvarsbygg sin opprettelse skyldes at den eksisterende modellen ikke fungerte godt nok som et fundament for effektivisering og rasjonalisering av Forsvarets EBA. Samtidig som det var et ønske fra høyere hold om å synliggjøre de faktiske kostnadene, nettopp for å gi muligheter for målbar effektivisering og rasjonalisering. Et annet viktig rasjonale bak opprettelsen av Forsvarsbygg var for å bidra til forsvarsevnen og bistå slik at Forsvarets operative evne styrkes.

”Opprettelsen av Forsvarsbygg har vært – og er – en sentral forutsetning for den vellykkede omstillingen av Forsvaret”

På politisk nivå har samhandelen mellom Forsvarsbygg og eier (FD) fungert bra i den hensikt virksomheten ble opprettet. Synliggjøringen av de faktiske kostnadene skaper en større kostnadsbevissthet hos Forsvaret og den enkelte bruker samtidig som det gir en sunn bevissthet om bruk av fellesskapets midler.

Men hvordan ser det ut mot BRA – nivået og nedover? I sitt foredrag forklarte Sjørnsen at det er en kjent sak for Forsvarsbygg at kommunikasjonen og samarbeidet på lavere nivåer kunne vært mye bedre.

Samtidig, som det ble presisert fra salen, så opplever den vanlige bruker av Forsvarsbyggs tjenester som byråkratiske og ineffektive når vedlikehold og enkle reparasjoner skal rapporteres og ordnes opp i. I følge Forsvarsbygg selv så blir det ikke bevilget nok penger til vedlikehold. Det er Forsvarsdepartementet som prioriterer nye investeringer og fornyelser på bakgrunn av behovet som Forsvaret og Forsvarsbygg melder inn. Eksempelvis så går inntekter fra salg av boliger, disponert av Forsvarsbygg, til prioriterte investeringer i Forsvaret, inklusive EBA.

Det ble også presisert fra Sjørnsen at husleiemodellen er en modell som ikke eies av Forsvarsbygg, men av eierne FD. Modellen er ikke for Forsvarsbygg men for hele sektoren og det er hele sektorens ansvar at modellen fungerer etter intensjon og så optimalt som mulig. Han forklarte at det er blitt stilt flere spørsmål til modellens funksjon og om det hadde vært mer hensiktsmessig med en modell som gjør at Forsvaret fikk et større eierforhold til sine eiendommer. Uavhengig av dette så er det besluttet at husleiemodellen skal vedvare men at enkelte områder vil evalueres og eventuelt revideres.

Utsikten framover

Forsvarsbygg sier at de framover kommer til å fokusere på service og kunde/ brukerforhold gjennom ny kommunikasjonsstrategi og kommunikasjonsplan, samtidig som man må gjøre brukerne mer opplyste og bevisste på ordninger som husleiemodellen.

Foredraget ble avsluttet med å svare på temaet, konklusjonen fra Adm. Dir. Sjørnsen er at dagens ordning er den mest gunstige modellen for Forsvaret på lang sikt. Men dette forutsetter at begge parter bruker modellen slik den er tiltenkt.

*Thomas K. Tinnnesand
Lokalstyreleder KAFO SKSK*

DANNET FOR VOLDSUTØVELSE

Forsvaret er ikke alene om å tilby lederutdanning på bachelornivå. Er krigsskolenes utdanning egentlig nødvendig for offisersstanden?

Regjeringen la 1. mars frem Meld. St. 14 *Kompetanse for en ny tid*. Meldingen tar for seg utfordringer i forsvarssektoren knyttet til å rekruttere og beholde personell med den nødvendige kompetansen, hvilket er og vil være avgjørende for norsk stridsevne i fremtiden. Per i dag har flere avdelinger en utilfredsstillende tilgang på kompetanse. Følgende kommer blant annet til uttrykk i enheter i Sjøforsvaret hvor fartøy med besetning på over tretti personer ikke kan løse oppdrag på grunn av én enkeltmanns magesjau. Løsningen skisseres som fokus på å utnytte mangfoldet i samfunnet og vil i stor grad bestå i rekruttering av sivilt utdannet personell til stillinger i Forsvaret. Av meldingen fremgår det at sivil rekruttering først og fremst er tiltenkt spesialiststillinger som fordrer særskilt fagkompetanse, eksempelvis innen IKT, logistikk, økonomi med mer.

På meldingens side 9 står det imidlertid skrevet følgende: "... Forsvaret kan ha behov for å utdanne færre befal på bachelor- og masternivå gjennom det interne utdanningssystemet." Uten å over-analisere kan dette tolkes dit hen at også de tradisjonelle militære offiserene i fremtiden vil kunne være utdannet ved sivile institusjoner. Uavhengig av den opprinnelige tanken bak sitatet vil det i lys av meldingen være naturlig å spørre seg om hvorvidt også de militære generalistene, lederne i striden, kan rekrutteres fra det sivile arbeidsmarkedet. Med andre ord: Kan militær ledelse læres ved BI? Mitt svar er uten tvil et nei. Dette på tross av at det finnes flere gode argumenter for å si det motsatte.

Bruk av sivilt utdannede som militære ledere vil både kunne være økonomisk besparende og gi et friskt pust av nytenkning i Forsvaret. Allikevel veier ikke dette opp for profesjonspakken man får gjennom det militære utdanningsløpet med befals- og krigsskole.

Utdanningen ved krigsskolene omtales ofte som en *dannelsesreise*, et begrep som til tross for sin klisjéaktige fremtøning i stor grad er berettiget. Men hvorfor er det slik? Hva er det som gjør et treårig bachelorløp ved en krigsskole til en dannelsesreise så vel som en utdanning? Først og fremst har krigsskolene et stort fokus på å innprente de nødvendige holdningene. Militære kunnskaper og ferdigheter vil ikke bare være tilstrekkelige, men regelrett livsfarlige dersom mannen eller kvinnen som innehar dem ikke er av rett karakter. Jeg vil trekke frem et sitat av general Sir John Winthrop Hackett, gjengitt i *FFOD*: «...en mann kan være falsk, overfladisk, løgnaktig eller korrupt på alle områder og likevel være en briljant matematiker, eller verdens beste maler. Men det er en ting han aldri kan være, og det er en god soldat.» Dette mener jeg er fordi militær profesjonsutøvelse krever langt mer enn faglig kompetanse. Et fiktivt, men sannsynlig eksempel på kravene som stilles til offiseren kan være som følger: i løpet av den nærmeste fremtid vil vi kanskje benytte ubemannede droner til bombing.

Dronene, som stiller visse krav til teknologisk innsikt, vil utmerket godt kunne styres av både militært og sivilt utdannet personell. Det store spørsmålet blir imidlertid om den sivilt utdannede vil ha det som kreves *utover* den teknologiske kompetansen. Vil han takle stridsfeltets påkjenninger som fare og usikkerhet? Og enda mer sentralt; vil han faktisk tørre å slippe bomben på fienden når det gjelder som mest? Ikke nødvendigvis. Dannelsesreisen ved krigsskolene skal derimot gjøre offiserene skikket til å løse slike og tilsvarende oppgaver. Sluttproduktene er dermed ikke bare dyktige medarbeidere i den militære organisasjon, men helstøpte offiserer,

et resultat av dyptgripende personutvikling gjennom utfordring, tilbakemelding og støtte. Den dyktige lederen og forvalteren av voldsomakt er en fortjeneste av streng seleksjon og omfattende kvalitetssikring.

Videre er ikke krigsskolene bare individuelle læringsarenaer, men debattfora hvor eldre og erfarne offiserer kan dele erfaringer med de yngre, og vice versa. Dannelsesreisen blir således ingen ensom ferd, men en gruppereise gjennomført av likesinnede hvor destinasjonen er kollektiv utvikling av individuell karakter. Jeg vil slett ikke hevde at utdanning ved BI eller en hvilken som helst annen sivil anstalt holder lav kvalitet, men påpeker at en god utdanning ikke nødvendigvis er god for alle formål. Og med krig som formål er ikke sivil lederutdanning en tilstrekkelig løsning. Hvorvidt BIs lederutviklingskonsept vel så gjerne kan kalles en dannelsesreise vil jeg ikke spekulere i, men følgende er jeg sikker på: en sivil bachelor gjør deg ikke dannet til å drepe.

Av kadett Simen Berge Størkersen,
lokalstyreleder ved KAFO Krigsskolen

Kjekt å ha!

Kjekt å vite

Milrab Shemagh Svart

Endelig tilgjengelig i svart!

Dette klesplagget er godt brukt av militære avdelinger over hele verden på grunn av dets allsidighet. I kaldt vær fungerer det som et skjerf. I varmt vær kan plagget fuktes, og dermed holde hodet og hals kjølig i varme temperaturer. Plagget er også godt egnet til kamuflasjebruk. Det er kun fantasien som setter begrensning til hva en Shemagh kan benyttes til. Shemaghen har et stilig mønster og passer dermed til mange spennende anledninger.

Milrab Shemagh Svart koster 169,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

Oakley Radar Path

Nyhet fra Oakley!

Med mer enn 30 års erfaring har Oakley inntatt posisjonen som ledende merke innenfor solbrilleteknologi. Denne nyheten skuffer ikke og går inn som en av toppmodellene til Oakley. Det tar kun sekunder å skifte linse, og man kan dermed optimalisere bruk etter lysforhold. Solbrillen filtrerer bort 100% UV stråling. Oakley Radar Path er konstruert slik at varm luft blir filtret bort, noe som minimerer dugg. Solbrillen er svært lett og anbefales på det sterkeste til aktivt bruk. Oakley Radar Path vil bli tilgjengelig på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78 i løpet av kort tid.

Jetboil Zip

Jetboil Zip gjør matlagingen enkel.

Jetboil er et gasskokesystem som gjør at du raskt og enkelt kan koke vann ute i naturen. Jetboil er konstruert på en svært praktisk måte. Beholderen rommer 0,8 liter, og kan dermed varme opp nok vann til både feltrasjon og kaffe. Du trenger kun å sette på beholderen til gasstanken og skru på gassventilen. Med Jetboil trenger du ikke å forvarme, og passer dermed ypperlig hvis man har det travelt. Brennerhode passer til annet Jetboilutstyr, og man kan dermed få tak i Jetboil stekepanne hvis dette skulle være ønskelig. Jetboilen har et justerbart brennerhode og inneholder et lokk som det er enkelt å helle vann ifra. Det medfølger en trefot til gasstanken, noe som gjør at jetboilen står stabilt. Å koke vann har aldri vært enklere! Jetboil Zip koster 749,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

Gerber Bear Grylls Survival Kit

Overlevelsesutstyr for ekstreme forhold!

Bear Grylls er godt kjent fra TV-serien "Man vs. Wild" på Discovery Channel. Han har nå utviklet to overlevelsessett i samarbeid med knivprodusenten Gerber. Gerber Bear Grylls Survival Kit Basic og Gerber Bear Grylls Survival Kit Ultimate er nå tilgjengelig på markedet. Survival Kit Basic koster kr 299,- og inneholder 8 livsviktige produkter som kan redde deg i en nødsituasjon. Her får du alt fra stormfyrstikker, oppfyringsbrikke til Gerber kniv. Survival Kit Ultimate koster kr 599,- og er for de som virkelig har tenkt seg ut i ukjent terreng. Her får du også utstyr som fiskesnøre, multiverktøy, sysett og minisag. Gerber Bear Grylls Survival Kit anbefales til alle som skal ut i tøffe omgivelser. Begge overlevelsessettene kommer i en liten vanntett innpakning og får enkelt plass i sekken.

Gerber Bear Grylls Survival Kit kan kjøpes på bfo.milrab.no eller per telefon 53 69 78 78.

Deilig troye fra Brynje

Brynje har kommet med det de kaller «Combat shirt», og det skjønner jeg etter å ha prøvd den en periode. Den er for det første behagelig å ha på, samt at den transporterer fuktighet ut fra kroppen meget effektivt, den føles alltid tørr og varm på kroppen. Materialet er den klassiske Polypropylen nettingen i front og rygg. Men i ermer, skuldre og nakke, er det brukt "Arctic Double" der nettingen er laminert med Merinoull. Combat shirt har høy og god rullenakke og glidelås i halsen. Den er rett og slett behagelig å ha på. Denne trøyen har vært brukt og testet av polarfarere, og kan da også trygt anbefales til militært bruk! Trøyen kan vaskes på 40 grader, men bør ikke tørkes i tørketrommel. Fåes i størrelsene XS – 3XL.

Einar Holst Clausen

Breiviksveien 40,
5042 Bergen
tlf 53 69 78 78
kontakt@milrab.no

milrab.no
GEARS YOU THERE

Sjekk vår
nettbutikk
bfo.milrab.no

Forsvarets
Fleecejakke
Endelig i svart
Veil: 999,-
BFO: 699,-

-30%

Under Armour
Cold Gear
BFO: 499,-

-40%

-33%

Suunto Core All
Black Military
Watch
BFO: 2199,-

GoPro Hero 3
Black Edition
Adventure
Veil: 4999,-
BFO: 2999,-

Hoppe's 9 Bore Snake
BFO: 249,-

Gerber Bear Grylls
Ultimate Survival Kit
BFO: 599,-

Bear
Grylls

Gerber Bear Grylls
Ultimate Knife
BFO: 699,-

Adidas GSG 9.7
BFO: 1399,-

-30%

MILRAB Deltabag
Skogskamufasje
70L
BFO: 499,-

Camelbak
ThermoBak 3.0 liter
Slitesterk og komfortabel.
Perfekt for aktivt bruk.
BFO: 649,-

Bose Quite Comfort 15
BFO: 2399,-

-20%

**Brynje
Antarctic**
Vinterjakke for
deg som vil være
aktiv i kulden
BFO: 1399,-

**Troppsgenser/
t-skjorte**
Vår spesialitet er
riktig passform,
genuine farger
og særpreg.

T-skjorte m trykk
fra kr 149,-
Genser m/trykk
fra kr 299,-

Gerber Paraframe
Lett og skarp
follekniv fra Gerber,
med klips til å feste
på lomme
BFO: 349,-

**Rite in Rain
Notebook**
Ikke la deg hindre av
regnet!
7,5x12,5 cm.
BFO: 49,-

Casio Twin Sensor
Statsikker klokke med
altimeter, barometer og
termometer.
BFO: 899,-

Thermal Mug
Genial termokopp
som holder varmen i
opptil 6 timer
BFO: 129,-

-25%

BFOs besøk til USA

Det har gjennom flere år vært tradisjon at BFO følger opp sine medlemmer i utlandet gjennom besøk til de større avdelingene både i USA og Europa.

Det var bestilt middels store leiebiler på rundreisen, men med den nye avtalen med Hertz ble det flere ganger opplevd å få gode oppgraderinger. Her er helikopterelevene på Fort Rucker (Alabama), SNR Erik Stueland og OTV Tor Gunnar Framnes foran den oppgraderte leiebilen; Dodge Charger.

En liten, men ivrig gruppe møtte opp i forbindelse med besøket på ambassaden.

TEKST OG FOTO: BFOs OTV UTLAND,
TOR GUNNAR FRAMNES

I begynnelsen av april ble det gjennomført en rundtur til flere av de avdelingene i USA der det tjenestegjør et betydelig antall norsk personell. Med tanke på den store omstillingen Luftforsvaret nå starter var det naturlig å prioritere de største

luftmiljøene ved årets besøk. Det ble likevel en god spredning, der det ble anledning til å treffe personell fra eldre stabsmiljø til relativt unge flyelever.

Målet med turen var å gi informasjon til medlemmene, og samtidig få med innspill tilbake til Norge fra norsk personell som jobber ute. I tillegg er det alltid en bonus at

man ved selvsyn får se hvilke forhold offiserene i utlandet jobber og lever under. Sett i lys av at dette er et mellomår på forhandlingssiden var det i år vesentlig færre temaer som ble diskutert enn ved fjorårets besøk. Den omtalte omstillingen i Luftforsvaret, ATE, kompetansereformen og NATO-avtalen var like fullt gjennomgående

temaer. Fokuset og interessen for de ulike temaene varierte naturlig nok mellom de fast tjenestegjørende offiserene og flyelevene.

Først på reisen ble de eldste flyelevene på F-16 avlagt et besøk i Tucson. Deretter gikk reisen videre til Sheppard AFB for å besøke de flyelevene som er kommet hakket kortere i sin

Her er OTV Utland, Tor Gunnar Framnes, foran sin tildelte Dodge Charger på Fort Rucker (Alabama)

BFO inviterte alle tjenestegjørende nordmenn i området til brief og påfølgende middag. Her under middagen mens kokken tilbereder hovedretten på kunstnerisk vis.

De aller fleste offiserene i Norfolk er medlem av BFO. Her fra årsmøtet i lokalforeningen der Bård Einar Lien ble gjenvalgt etter nok et år med meget god innsats for medlemmene i USA.

utdanning. Deretter ble runden til de rene flymiljøene avsluttet med et besøk til helikopterelevne på Fort Rucker.

Fra Fort Rucker gikk turen videre til Washington DC for å treffe de ansatte på ambassaden, de norske offiserene som tjenestegjør i Quantico og noen av de som jobber i kampflyprosjektet.

Avslutningsvis gikk turen til Norfolk der lokalforeningslederen, som jobber ved hovedkvarteret ACT, nok en gang hadde lagt opp til et velfyllt besøk. Under besøket ble det i tillegg til den faste briefen også avholdt medlemsmøte og årsmøte i BFO lokalforening Nord-Amerika. Etter to år med

godt arbeid for medlemmenes beste ble Bård Einar Lien gjenvalgt for nok et år.

BFO anerkjenner den fantastiske innsatsen norske tjenestegjørende og deres familier gjør i utlandet og håper at vår støtte bidrar til en bedre hverdag. Nok en gang opplever BFO at besøket

oppfattes som svært positivt, og OTV Utland takker for gode samtaler og innspill under også dette besøket.

SADDAMS FALL

AV TROND SÆTRE

Invasjonen av Afghanistan var en direkte respons på terrorangrepet 11. september. Da Talibans regime ble felt ganske fort militært, ivret de såkalte «haukene» innen Bush-administrasjonen for å håndtere andre «røverstater» på samme måten. Irak hadde vært problematisk for det internasjonale samfunnet i mange år, helt siden den første Golfkrigen i 1991. USA hadde ivret for et regimeskifte i Irak, men hvordan rettferdiggjøre en militær intervensjon? Taliban hadde bånd til al-Qaida, og slike bånd ble forsøkt antydnet hos Irak også, men hovedbegrunnelsen var mistanker om at Irak hadde hemmelige masseødeleggelsesvåpen. Slike våpen ble aldri funnet, og i ettertid har en lagt mer vekt på en annen av begrunnelsene, nemlig å gjøre en slutt på Saddam Hussein og Ba'athpartiets diktatoriske regime.

Kampanjen var foranlediget av et enkelt ultimatum fra president George W. Bush: Saddam Hussein og sønnene hans måtte forlate Irak. Irakiske myndigheter nektet å gå med på det, og den 20. mars ble krigen innledet med et missilangrep mot Bagdad, klokka halv tre om natta. Ifølge amerikanerne hadde de informasjon om hvor Saddam Hussein befant seg i øyeblikket, og rettet angrepene der. To timer seinere erklærte Bush på tv at krigen var igangsatt. Irak prøvde å svare på angrepet neste morgen, ved å sende raketter mot amerikanske militærbaser. Men de fleste av disse ble skutt ned. Og om kvelden krysset den amerikanskledete koalisjonsstyrken grensa fra Kuwait til Irak.

Invasjonen av Irak blir ofte sett på som et rent amerikansk foretak, men i tillegg til 250 000 amerikanske soldater var det en ikke ubetydelig britisk styrke på 45 000 mann. På den irakiske nordfronten fikk koalisjonen støtte fra Peshmerga, dvs. irregulære kurdiske styrker som talte ca. 50 000 i 2003. Nevneverdige bidrag fra andre medlemmer av koalisjonen var riktignok beskjedne: 2000 soldater var kommet fra Australia, og 200 fra Polen. USA ønsket seg en to-frontskrig med utgangspunkt i Tyrkia og Kuwait. Det sistnevnte gikk greit, ettersom amerikanerne allerede hadde et sterkt militært nærvær i Kuwait, men en nordfront måtte åpnes ved å sende 1000 fallskjermssoldater til et kurdisk-styrt område i det nordlige Irak. Først en uke etter krigsutbruddet ble en slik front åpnet. Framrykningen ble bremsset av problemer med å sikre forsyningslinjene, men bombardementet fortsatte i samme skala. Selv irakerne oppnådde noen små triumfer med sine bombardement; 29. mars greide de faktisk å ramme regjeringskvartalet i Kuwait by.

Selv om strategien var å gå rett mot Bagdad med færrest mulige avbrytelser, ble det etter hvert meldt om kamper i andre byer. Britene hadde fått i oppgave å sikre sørtippen av landet, og da særlig Iraks svært lille kyststripe. I over to uker kjempet Storbritannias 7.

Allerede før 11. september 2001 fantes det innen Bush-administrasjonen tilhengere av forkjøpsangrep mot stater som kunne være en fare for amerikansk sikkerhet. Da denne politikken begynte å vinne fram, ble Irak igjen et brennaktuelt tema.

væpnede brigade (populært kalt «ørkenrottene» siden 2. verdenskrig) for å innta Iraks nest største by og økonomiske hovedsete, Basra. Blant annet resulterte dette i det største panservognslaget med britiske styrker siden 2. verdenskrig, den 27. mars 2003. 14 irakiske (sovjetproduserte) tanks som skulle beskytte byen ble satt ut av spill. Regulære styrker og militser kjempet hardt i nesten to uker til, men var sjanseløse – Blant annet var britens Challenger 2 immune mot irakernes antitank-våpen. Byen falt den 8. april.

I mellomtida sto koalisjonsstyrkene ved Bagdad. Planen var opprinnelig gradvis å omringe de irakiske militærenhetene til de satt fast i ei lomme i Bagdad sentrum. Men den irakiske hovedstyrken, republikanergarden, var for det meste satt ut av spill etter de første konfrontasjonene, noe som gjorde inntoget enklere. To ganger siden 5. april hadde amerikanske militære gjennomført såkalte «thunder runs» for å teste fiendens motstandsevne. Begge ble gjennomført langs hovedveiene sør for Bagdad. Den andre operasjonen førte til at amerikanerne avanserte mot regjeringsdistriktet 7. april, og tok kontroll over et av presidentpalassene.

Saddam Hussein var forsvunnet, sammen med de fleste irakiske regjeringsmedlemmene. Eneste gjenværende statsråd var informasjonsministeren Mohammed Said al-Sahhaf, som fikk den utakknemlige oppgaven med å prøve å overbevise det irakiske folk om at amerikanerne enten var a) i ferd med å bli knust, eller b) ikke i nærheten av Bagdad sentrum i det hele tatt. På et tidspunkt hevdet han at «de vantro begår selvmord i i hundretall i Bagdads gater.» Sahhaf, som fikk økenavnet «Komiske Ali» ble for øvrig ikke straffet av amerikanerne for sine patetiske propaganda-utspill.

9. april var annekteringen av Bagdad offisiell. Amerikanerne okkuperte de fleste statsbygninger i byen, og bilder av den store Saddam Hussein-statuen som ble revet, gikk verden rundt. Store deler av byen var imidlertid ikke sikret ennå; mange Saddam-lojale styrker og ikke-irakiske frivillige fortsatte å kjempe mot amerikanerne med rakettdrevne granater, bombekastere, og antiluftskyts. Først den 12. april var situasjonen under kontroll i Bagdad.

Utfallet av selve invasjonene var selvsagt gitt. Den irakiske hæren hadde totalt like mange mann som koalisjonen, men var dårligere utstyrt og organisert. 1. mai 2003 landet George W. Bush på hangarskipet USS «Abraham Lincoln» for å holde seierstalen. I talen innrømmet han at «oppdraget fortsetter» og at «vi vet ikke dagen for den endelige seieren». Skjønt det var banneret med den mer optimistiske teksten «Mission accomplished» (oppdrag utført) som fikk mest oppmerksomhet. For oppdraget i Irak var bare så vidt begynt.

BFO LEDER KONFERANSE 2013

BFOs lokalforeningsledere (NOR)

Regionstyreledere (NOR) - Hovedstyre (NOR)

Hovedtillitsvalgte (NOR) - Områdetillitsvalgte (NOR)

Eivind R Solberg (NOR) - Jens B Jahren (NOR)

Arild Helgesen (SWE) - Rune Rudberg (SWE)

Lars Omberg (NOR) - Lars Andreas Irgens (NOR) - Lars Kristian Danielsen (NOR)

Einar Holst Clausen (NOR) - Tom Skyrud (SWE) - Even Mølmsaug (NOR)

Rolf Ledal (NOR) - Ragnar Dahl (NOR) - Kyrre and the Monas (NOR)

Strømstad - 4-6 juni

Helikopterlanding på KNM Fridtjof Nansen, Roald Amundsen seiler forbi i bakgrunnen.

Høy aktivitet i forsvars

JON VAAG EIKELAND
FUNG. PIO I SJØFORSVARSSTABEN

FOA – fellesoperative arenaer

Forsvaret gjennomfører i år fire øvelser under betegnelsen fellesoperative arenaer. Hensikten med disse øvelsesperiodene er å kombinere kapasiteter fra hær-, sjø-, og luftstyrker og forsvarsgrenenes felles støtteavdelinger, for å gi økt kampkraft og større effektivitet.

Dagens moderne innsatsforsvar forutsetter et tett samarbeid både under øvelser og strid. Fellesoperativ arena samler derfor forsvarsgrenene og

Cyberforsvarets kapasiteter for realistisk samtrenning.

Den første av disse fire periodene (FOA1) ble gjennomført i mars, der hærens øvelse Rein 2013 og Sjøforsvarets Task Group periode 2 overlappet både i planleggingsfasen og i de faktiske øvelsene ute i felten. Ressurser fra Luftforsvaret og Cyberforsvaret bidro i øvelsesaktiviteten til støtte for Hæren og Sjøforsvaret. Dette inkluderte blant annet Bell-helikoptre og F16-jagerfly. Under øvelsen ble Kysteskadrens taktiske ledelselement Norwegian Task Group samlokalisert med Brigadekom-

mandoen ved Setermoen militærleir.

Brigade Nord med Telemark bataljon og Hans Majestet Kongens Garde gjennomførte øvelse Rein 1 i perioden 6.-15. mars. Øvelsen foregikk både i Østerdalen og i Troms.

Kysteskadren primært langs kysten av Troms og fortsatte maritime øvelser blant annet med sikte på det kommende anti-pirat oppdraget i Det indiske hav.

Sjefen for Forsvarets operative hovedkvarter, viseadmiral Haakon Bruun-Hanssen, forteller at de fellesoperative arenaene er

en samkjøring av trening mellom forsvarsgrenene i tid og rom for å bli dyktigere og mer effektive. Det som er nytt er at vi har fått lenger rekkevidde på våpensystemene og sensorene våre og at vi er bedre i stand til å koble enheter på sambandssiden i det vi kaller nettverksbasert forsvar, sier sjef FOH.

Bruun-Hanssen sier videre at det gir liten mening i dag å kun trene enkeltenheter for seg selv. Den treningen må vi fortsatt gjøre, men vi er nødt til å komme til et høyere nivå hvor vi også trener avdelinger mellom forsvarsgrenene for å utnytte de

Supplyfartøyet KNM Valkyrien.

Broleggingsmateriell får prøvd sin styrke.

Første del av Task Group 2 overlappet med Hærens øvelse Rein i FOA1 fellesoperativ arena KNM Valkyrien samarbeidet med Hærens Brigade Nord på Salangverket.

KNM Fridtjof Nansen skyter ESSM (Evolved Sea Sparrow Missile). I bakgrunnen er KNM Roald Amundsen som har skutt ut en drone som er missilens mål.

grenene

nye militære kapasitetene vi har. Vi må trene slik vi vil operere i strid, med alle de ressursene vi har tilgjengelig, avslutter han.

Logistikksamarbeid

Et konkret eksempel på samtreningen er samarbeidet mellom Hæren og Sjøforsvaret som fant sted på Salangverket tidlig i mars. Brigade Nord med Ingeniørbataljonen oversettingsskompani hadde forberedt ankomsten til logistikkfartøyet KNM Valkyrien i en øvelse som fokuserte på forsvarsgrenenes evne til å forsyne hverandre

med materiell, drivstoff og ferskvann. Brigade nord etablerte et felles forsyningspunkt på Salangverket og klarerte innseilingsleden ved hjelp av ingeniørdykkere og hundepatruljer fra militærpolitiet. KNM Valkyrien ble deretter eskortert inn til Salangen av korvetter og stridsbåter fra Kysteskadren (Marinen).

Ved Salangverket konstruerte Oversettingskompaniet en ferge med kapasitet til å frakte tankbiler til logistikkfartøyet skuteside. KNM Valkyrien kan dermed overføre drivstoff og ferskvann til hærstyrkene.

Logistikkfartøyet har kapasitet til å produsere ferskvann og besitter dermed en ettertraktet ressurs for fremskutte hærstyrker. Et tett logistikksamarbeid mellom Hæren og Sjøforsvaret har dermed kapasitet til å øke stridsutholdenheten til Forsvarets avdelinger.

Sjefen for Kysteskadren, flaggkommandør Nils Andreas Stensønes, sier at Hæren kan, ved å kontrollere landområdene, bygge opp en fremskutt logistikkbaser som gjør at Sjøforsvarets fartøy kan stå i operasjonsområdet lenger og får kortere transittid til nødvendige

etterforsyninger. Og sjefen for Brigade Nord, brigader Odin Johannessen, tilføyer at logistikksamarbeidet mellom Brigade Nord og KNM Valkyrien gjør det mulig å utveksle forsyninger mellom avdelingene. Det gir oss mulighet til å opprettholde fremskutte baser over lengre tid.

Nytt redningshelikopter **NÅ!**

Fra produksjonslinjen på Eurocopter.

Kandidat a) EH-101 Merlin malt som norsk redningshelikopter.

Kandidat b) Eurocopter NORDSAR EC225.

Kandidat c) NH Industries NH-90.

Kandidat d) Sikorsky SH-92.

Prosjekt anskaffelse av nytt redningsheli-kopter, kan nå gis forkortelsen «TTULT» (Ting Tar Unødvendig Lang Tid). For allerede i 1997 slo Fostervollutvalget, ledet av Alv Jakob Fostervoll, fast at det var behov for å skifte ut Sea King redningshelikoptrene med noe nytt og bedre.

AV EINAR HOLST CLAUSEN

HISTORIEN; Basert på Fostervollutvalgets rapport leverte Justisdepartementet Stortingsmelding nr. 44 (2001–2002) «Om redningshelikoptertjenesten i fremtiden» til Stortinget den 11. mai 2001. Da Stortinget behandlet saken den 16. mai 2002 ønsket et flertall på Stortinget at det skulle etableres et Helikopterfaglig Forum, som skulle gjennomgå aktuelle fremtidige redningshelikoptre i Norge. Justisdepartementets Helikopterfaglige Forum leverte sitt dokument «Utredning om redningshelikoptre» med forslag til krav til nye redningshelikoptre 13. juni 2003. Da Norge kjøpte nye helikoptre til Luftforsvaret gjennom Nordic Standard Helicopter Procurement (NSHP) Project, ble det i tillegg til anskaffelse av 14 NH90 helikoptre til kystvakt og fregatt-tjeneste også tatt opsjon på ti NH90 til bruk som redningshelikoptre. Etter en reforhandlingsrunde der det viste seg at NH90 ikke tilfredstilte de kravene som Justisdepartementet hadde utarbeidet basert på Helikopterfaglig Forums anbefalinger, besluttet regjeringen i 2007 å si fra seg opsjonene og starte anskaffelsesprosessen på nytt.

Prosjektet NAWSARH (Norwegian All Weather Search And Rescue Helicopter) ledet av Justisdepartementet, startet sitt arbeid den 25. august 2007. Den 30. november 2007 ble samarbeidsavtale mellom Norge og Island om anskaffelsen ble undertegnet. Den 13. august 2008 ble RFI (Request for Information) publisert. Den 24. juni 2011 Stortingssproposisjon nr. 146 (2010–2011) «Anskaffelse av nye redningshelikoptre i perioden 2013–2020, vedtatt i Regjeringen. Den 24. oktober 2011 ble prekvalifiseringen for leveranse av inntil totalt 25 helikoptre, inkludert Island og opsjoner, utlyst. (Kilde: Wikipedia). Den 15. februar 2012 ble det publisert hvilke selskaper som var prekvalifisert for å kunne gi tilbud på levering av nye redningshelikoptre med tilhørende utstyr og vedlikeholdsløsninger til erstatning for dagens Sea King. Den 12. juli 2012 ble anbudsinvasjon sendt ut til de fire prekvalifiserte kandidatene. NH Industries NH-90, Sikorsky SH-92, Eurocopter EC 225 og Agusta Westland EH-101 Merlin.

NAWSARH-prosjektet har siden januar 2013 sittet mannsterke i Stavanger og vurdert tonnevis med tilbuds-papirer fra de fire kandidatene, og nå venter produsenter og brukere på en avgjørelse som er «overmoden». Prosjektet/Justisdepartementet har brukt over 100 millioner kroner i utredningskostnader til nå, og mange fatter ikke hvorfor dette har tatt så lang tid. Kommer avgjørelsen i sommer? Mye kan tyde på det, fordi det er stortingsvalg i høst. Regjeringen ønsker nok å vise litt handlekraft, i denne «langdryge» anskaffelses-prosessen, som foreløpig har tatt 16 år, eller for å være snill, seks år med NAWSARH. Når avgjørelsen er tatt, vil det gå ytterligere 4-6 år før nye rednings-helikoptre er på plass. Så vi får vi håpe at beredskapen og sikkerheten, kan opprettholdes med våre museums-klare Sea Kinger, frem til 2017-18, i verste fall 2020. Apropos beredskap, så står allerede i dag, nesten halvparten av våre Sea Kinger til enhver tid på bakken for vedlikehold/repasjoner.

Offisersbladet har tidligere besøkt og/eller skrevet artikler om Agusta Westland AW 101 Merlin på Fagernes og i Danmark), Sikorsky SH-92 (på Shetland), og NH Industries NH-90 (i Norge). Denne gangen var turen kommet til den fjerde kandidaten – Eurocopter NORDSAR EC225/725, med besøk på fabrikk-anlegget i Marignane/Marseille. Offisersbladet ble sammen med annen norsk fagpresse, invitert ned til fabrikk. En meget enkel «øvelse», da fabrikk ligger et steinkast fra flyplassen vi landet på.

EUROCOPTER: Mottagelse, informasjon, briefere og ikke minst at

Prøveturen i den splitter nye Eurocopter EC-225 er over.

De enorme hallene med produksjonslinjer hvor helikopterne blir ferdigmontert før testflyging.

Pressen fikk se litt på den sivile utgaven av EC-225, for prøveturen over Marseille.

store deler av ledelsen i Eurocopter møtte oss, ble positivt oppfattet av norsk presse. Frode Østnes i Østnes AS, som er Eurocopters agent i Norge, samt sjefen for Heli-One AS i Norge, Lars A. Landsnes var også til stede. Heli-One har alt vedlikehold og service på blant annet Eurocoptere som opererer i Norge.

I løpet av de to dagene på Marignane, haglet selvfølgelig spørsmålene, om både Eurocopter EC 225/725, men også om de andre kandidatene. Det var tydelig at Eurocopter, som de andre kandidatene, ikke ønsker å snakke negativt om hverandre, antageligvis fordi de sitter i «glasshus», hvor de alle har hatt sin porsjon med tekniske problemer, så også Eurocopter.

Det blir vanskelig å gå i detaljer på alle de krav NAWSARH har satt til nytt redningshelikopter, men viktige komponenter er: operasjonsradius, kapasitet til hvor mange nødstedte, hastighet osv. Det er ikke satt noe krav til lasteluke bak, selv om det er en «våt drøm» for Forsvaret for eventuell bruk i spesialoperasjoner. Eurocopter er den eneste som ikke har lasteluke bak, så jeg spurte Frode Østnes rett før prøveturen med EC225, om dette gjør Eurocopter til en dårligere kandidat? Svaret jeg fikk var opplysende. Han presiserte at alle de andre kandidatene, unntatt NH-90, er sivile helikoptre som er tilpasset rollen som redningshelikopter. NH-90's kandidatur har forverret seg radikalt, med de store forsinkelsene og leveranseproblemene de til kystvakta og fregattvåpenet. Eurocopter EC225/725 er i utgangspunktet bygget som et redningshelikopter.

Å sammenligne de fire kandidatene, kan være som å sammenligne epler og pærer. Men etter grundig informasjon, og en times prøveflyging, lot jeg meg faktisk overbevise, selv om Eurocopter ikke var min favoritt fra før. EC225/725 er faktisk en av de beste hva angår aksjonsradius, med mulighet for ytterligere forbedring med ekstra monterte fuel-tanker på sidene. Den er av de raskeste med tanke på cruising-hastighet og topp-hastighet. Det var overraskende stor plass i kabinen - den kan ta inntil 28 nødstedte. Den har alt av moderne teknologi. Under prøveturen fikk vi demonstrert at maskinens spesielle dempingsmekanismer, gjorde at det ristet minimalt under flyging, selv under stillestående «hoovering» over bakken, på autopilot. Det er med på å bedre arbeidsforholdene for crewet om bord.

Med tanke på at det avanserte vedlikeholdet allerede kan ivaretas av Heli-One i Norge, og at Eurocopter i en årrekke har operert med sine helikoptre i Nordsjøen, så er nok EC225/725 virkelig en kandidat å regne med i vurderingen som nytt redningshelikopter.

INTOPS – VETERANDRINKEN!

Våre veteraner fra Internasjonale Operasjoner hedres med sin egen signaturdrink av drinkedronningen Monica Berg fra Aqua Vitae bar.

– Jeg snakket med en veteran fra Libanon og Balkan i baren min her om dagen, sier Monica Berg fra Aqua Vitae.

– Han spurte hvorfor det ikke er en egen signaturdrink for veteranene våre. Svar skyldig sjekket jeg litt rundt og fant ut at det er veldig få signaturdrikk som er registrert for slike grupper, sier Monica Berg på Aqua Vita.

Hun har basert sitt bidrag til veteranene på konjakk, en kjent drikk for mange soldater. Hun satte smak og tilgjengelighet i fokus da hun designet den første veterandrinnen i Norge.

– Jeg synes dette var en morsom greie, og så komponerte jeg en passe maskulin drink som skal være både tøff og litt spennende – akkurat som jeg forestiller meg en veteran fra internasjonale operasjoner, forteller hun.

Lett å lage

– Vi mente at den skulle være enkel å mikse, også når det er stort trykk i baren. Den skulle bestå av standard ingredienser, og være god – og det garanterer jeg, sier hun stolt.

INTOPS - Mission mode, by Monica Berg Aqua Vitae Bar:

1 del Braastad VSOP

1 del Aperol

1 del Rød vermouth (Cinzano eller Martini)

Servertes i et old fashioned glass med isbiter og garneres med en appelsin-zest.

INTOPS blir lansert i forbindelse med veterandagen og frigjøringsdagen 8. mai, og de aller fleste oppegående barer skal være i stand til å servere den. Støtt våre veteraner og ta en skål for INTOPS!

Av Tom Amriati-Løvås

NY GENERALINSPEKTØR FOR HÆREN!

Under en seremoni på Bardufoss onsdag den 24. mars, ble generalmajor Rune Jakobsen innsatt som ny Generalinspektør for Hæren. Han overtok etter generalmajor Per Sverre Opedal. Rune Jakobsen har meget bred erfaring og har hatt en rekke viktige stillinger både nasjonalt og i internasjonale operasjoner.

Generalmajor Rune Jakobsen (født 4. mars 1961) er uteksaminert fra Fuhrungsakademie der Bundeswehr (To års stabsskole i Tyskland) i 1997 og NATO Defense College i 2007. Han ble i desember 2010 utnevnt til generalmajor i Hæren og tilsatt i sin nåværende stilling som sjef for Operasjonsstaben ved Forsvarets operative hovedkvarter. Jakobsen har blant annet tjenestegjort som bataljonssjef ved Telemark bataljon/Forsvarets innsatsstyrke HÆR i tiden 2002–2004 og sjef for Krigsskolen i tiden desember 2004 til mai 2006. Han tjenestegjorde som National Contingent Commander i International Security Assistance Force (ISAF) i Afghanistan i perioden mai 2006 til februar 2007.

Fra august 2007 til desember 2010 tjenestegjorde han som stabssjef i Hærstaben.

BFO ønsker Rune Jakobsen velkommen – og lykke til som ny generalinspektør for Hæren!

Forsvarssjef Harald Sunde flankert av avtroppende generalinspektør Per Sverre Opedal (til venstre) og ny generalinspektør Rune Jakobsen (til høyre)

BOKEN OM HITLERS MUSLIMSKKE KRIGERE

Vega Forlag har gitt ut boken der forfatteren Jonathan Trigg beskriver det vi ikke trodde var mulig, nemlig at over 100.000 soldater i Waffen – SS (Schutzstaffel) faktisk var muslimer, og ikke blonde og ariske.

Trigg har gransket dette «fenomenet», og har også skaffet til rette et større antall bilder av disse «nazi-muslimske» soldatene, under kommando av Heinrich Himmler. Hitler lot tydeligvis noen av sine prinsipper vike, til fordel for å få 100.000 soldater til kampen for verdensherredømme, kampen mot bolsjevismen, og mot jødene. Men hvorfor gikk de muslimske soldatene inn i Hitlers styrker? Svaret ligger i følge Trigg at muslimer i Russland lenge hadde vært undertrykt av Stalin-regimet, og at de støttet de/den som ga dem våpen i kampen mot Stalin. Boken er god, og forteller en annerledes og ikke kjent historie.

En annen ting er at når vi ser på forsiden av boken, så skjønner vi at Hitler var forut for sin tid, for debatten vi har i Norge i dag om religiøse hodeplagg i politiet og Forsvaret, løste han allerede i 1940 (:-) humor).

Einar Holst Clausen

Områdesjefen - en kriti

– Vi er helt avhengig av gode områdesjefer. Det er de som lokalt holder Heimevernet oppe, sier oberstløytnant Even Sandland.

Statoils gassanlegg ble også beskyttet fra sjøsiden under øvelsen HV hadde der i uke 15. Av Sjøheimevernets dykkere, soldater og to innleide fartøy.

TEKST: ROLF K. Ytterstad
FOTO: HEIMEVERNET

Sandland bør vite hva han snakker om. Som sjef for Finnmark heimevernsdistrikt 17 og territorielt ansvarlig i vårt nordligste fylke gjennom fire år, har han inngående kjennskap til HV som organisasjon.

Den bærende effekten

– Hos oss er sjefen bærende i ethvert HV-område, og jeg vil gå så langt som til å si at han er en

kritisk ressurs, sier Sandland, og begrunner det med at vedkommende er ordremottakeren, motivatoren, den som følger opp de daglige rutinene, praktisk sikrer fremmøte fra mannskapene, setter opp og utdanner avdelingen sin og leder striden.

I tillegg må områdesjefen kunne bygge seg en god stab.

– Er sjefen da svak, så har vi en utfordring.

Områdesjef vs kompanisjef
Sandland mener det er bortimot

umulig å dra en parallell til Hæren med tanke på hvem som der vil være "like viktig" som en av HV sine områdesjefer. Til det er organisasjonene for forskjellige.

– Men når det er sagt, kommandomessig tilsvarer en områdesjef en kompanisjef. Den store forskjellen er porteføljen deres, og da først og fremst områdesjefens sivil-militære rolle. Han er HV sitt ansikt utad i lokalsamfunnet over store deler av landet. Det er han som på vegne av sin distriktssjef har kontakt med lokal lensmann,

HV-nemd og lokal kommuneadministrasjon, forklarer Sandland, og legger til:

– De fire tingene som er avgjørende for å være en god områdesjef er at vedkommende er godt utdannet, godt motivert, har tillit i lokalsamfunnet og flink til å behandle mennesker.

Tor Magne Langø er en av HV-17 sine områdesjefer. Man kan trygt si at han er langt over middels motivert når han stiller på årets trening med foten i gips for å lede striden.

sk HV-ressurs

Even Sandland, sjef for
Finnmark HV-distrikt 17.

Piggråden rulles ut foran inngangen til Melkøya i Hammerfest. Statoil sitt gassanlegg skal beskyttes.

FAKTA:

- I uke 15 øvde HV-17 og Sjøheimevernet på og rundt Melkøya, Statoil sitt ilandføringsanlegg for gass i Hammerfest. Områdesjefene ledet selv utdanning og trening av sine mannskaper
- Cirka 400 soldater og befall var med på øvelsen
- Et område i HV-17 har Melkøya som sitt faste objekt. Det sikret Statoil-anlegget fra landsiden, mens Vest-Finnmark sjøheimevernområde sikret objektet fra sjøsiden
- Et område fra Øst-Finnmark forflyttet seg til Vest-Finnmark for å støtte operasjonen på Melkøya
- Et HV-område tilsvarer et kompani
- Normalt sett har områdesjefen grunnutdannelsen sin fra befallsskole eller HVs kursrekker. I tillegg kommer områdesjefskurs 1 og 2 fra HV-skolen på Dombås, samt erfaring fra tjeneste og kurs, samt oppfølging og veiledning fra distriktssjef
- At en distriktssjef i HV er territorielt ansvarlig vil si at de planlegger, leder og utfører operasjoner i eget ansvarsområde på vegne av FOH. I tillegg etablerer de nettverk med sivile myndigheter for å kunne bidra med ressurser når og der det trengs

Tor Magne Lango.

A woman in military camouflage gear, including a green beanie and a tan and green jacket, is holding a gas mask. She is standing in a snowy, wooded area. The background is a soft-focus view of snow-covered trees.

Gardefenrik

En uvanlig kompetanse for en fenrik i Garden – ja. Og med en bachelor i psykologi på toppen, står spørsmålene i kø. Siv Stornes er 33 år gammel.

Sivilingeniør Siv Stornes på øvelse med 4. Gardekompani, i Hengsvann skyte- og øvingsfelt utenfor Kongsberg.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Iforlengelsen av øvelse Rein 1 i mars, ble jeg med Gardesjefen til Hengsvann utenfor Kongsberg, det var søndag. Der lå 4. Gardekompani og gjennomførte taktiske krumspring i både tropps- og kompaniforband. Og med deltagelsen på Rein 1 i Østerdalen før dette, hadde de nå rundet over en uke i felt. Helt topp, sa Gardesjefen, med såpass lang tid i felt, sitter feltrutinene som de skal!

Da vi kom inn i det varme kompani-ko teltet, med den uforglemmelige lukten av 7 dager i felt, og stekt toast, skumpet jeg bort i det jeg først trodde var en gardesoldat. Og når gardisten snakket, syntes jeg nok at stemmen var litt vel lys. Forklarin-

gen fikk jeg på vei ut i øvingsfeltet, i en trang pansret Mercedes feltvogn. Under flere lag klær, feltuniform, skjerf, hansker, grunnutrustning med hjelm og våpen, befant nemlig fenrik Siv Stornes seg. Beklager Siv, det var ikke lett å se dette i halv-mørket. Men det jeg fikk høre i løpet av den snau timen ute i skogen, imens «troppen i angrep» ble gjennomført, var nok til å ta turen opp til Huseby-leiren igjen noen uker senere. For denne kvinnelige fenriken måtte jeg vite litt mer om.

Siv Stornes vokste opp i Inderøy kommune i Trøndelag. Etter videregående, var hun som mange andre litt skoletrøtt, og tok like så godt et år på folkehøgskole/friluftslinjen (99/00). Etter mye

friluft, jakt og fiske, var veien kort til å søke seg inn på Luftforsvarets befalsskole/luftvernlinjen i 2001. Året etter kom sersjant Stornes til Ørland Hovedflystasjon som crew-chief på luftvern-systemet NASAMS. Hun forteller med en fornøyd mine, at hun stortrives på Ørland, og at det var der hun begynte å fatte interesse for psykologi.

Før hun forlot Ørland i 2004, som halvstudert «røver» i psykologi, hadde hun også tatt vekterkurset. Så hun begynte likeså godt i Vakt service Nord og kjørte verditransporter, i tillegg til at hun også jobbet i Trondheim fengsel (høyrisiko fengsel) fra 2005. Dette var det Siv gjorde helt frem til 2007, intet mindre. Og om ikke det var nok, så tok hun i

samme periode sin Bachelor i psykologi. Fortsatt uten behov for å ta opp store studielån.

Siv Stornes er kledelig beskjeden der hun sitter i befalsmessene i Garden. Og nå kom vi inn på andre og tredje avsnitt av utdanningsløpet. Etter å ha blitt lei av verditransporter og fengselsfugler, vendte hun nemlig nesen sørover, nærmere bestemt mot landbrukshøgskolen på Ås - eller retttere sagt Universitet for Miljø- og Biovitenskap (UMB). Der startet Siv i 2007 på sin 5-årige utdanning (Master-program) til å bli sivilingeniør i kjemi og bioteknologi, med fordypning i miljøkjemi.

Tradisjonen tro, var hun aktiv i studentmiljøet med flere tillitsverv, og tok seg ekstrajobb på

og sivilingeniør!

HMKGs eget magasin «Gardisten» leses før lunchen skal inntas i befalsmessa på Huseby.

XXL, for å unngå studiegjeld. Tid til friluftsliv, jakt og fiske ble også lagt inn i «programmet». Siv Stornes trivdes godt på UMB, men kjente nok noen ganger på at hun begynte å bli litt lei utdanningsmaset, samt at hun kanskje var litt eldre enn gjennomsnittet på universitetet. Men i 2012 leverte hun, og forsvarte sin Masteroppgave til nest beste karakter (B). Hun var litt «akalei» igjen, takket nei til et jobbtilbud som sivilingeniør hos Ragn Cells, og var heller med på oppstarten av XXL i Ålesund, der hun var med å bygge opp og drifte den nye butikken.

Men hvorfor havnet sivilingeniøren tilbake i Forsvaret igjen? Forklaringen jeg fikk av Siv Stornes var kort; «Jeg savnet miljøet i Forsvaret, hadde behovet for en

forandring, og ønsket meg dessuten mer ledererfaring med tanke på en fremtidig lederstilling som sivilingeniør. *Hadde jeg fått muligheten, skulle jeg gjerne jobbet på Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI)*». Den 7. januar 2013 var fenrik Siv Stornes på plass i Huseby-leiren, i 4. Gardekompani, med ansvaret for den personellmessige- og administrative oppfølgingen av 200 gardister.

Siv Stornes – du er bekreftelsen på at kvinner oftest er mest målrettet når det gjelder høyere utdanning, men også at man får tid til det man vil. Det er et godt tegn for HMKG og Forsvaret, at en kvinne med din utdanning og bakgrunn, søker seg tilbake til Forsvaret, og ikke minst at du trives i «grønt». Lykke til videre!

Aktiv fritid høyt til fjells.

Aktiv fritid og fiske, med fiskelykke!

Dansk kampfly-konkurranse

Danmark kjører nå en ny runde på kampflyvalget og har bedt om informasjon om Eurofighter Typhoon, Saab Gripen E/F, Boeing F/A-18E/F Super Hornet og Lockheed Martin F-35A. Dette er de samme flytypene som er inne i en ny kanadisk runde, i realiteten den første åpne konkurransen i Canada, etter at kampflykjøpet er tatt ut av det kanadiske forsvarsdepartementets hender. Tyrkia har utsatt sitt første kjøp av F-35A og har erklært at kampflyplanene revurderes i lys av at F-35s ytelser går ned mens kostnadene går opp.

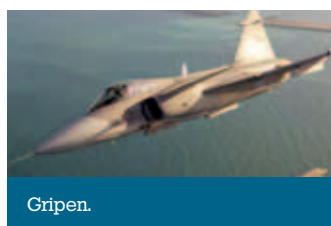
Eurofighter Typhoon.

F-35.

FA-18.

Gripen.

Danskene planla opprinnelig 48 F-35 men reduserte senere plantallet til 30. Canada har hittil ikke sagt annet enn 65 nye fly mens tyrkerne har operert med tallet 100. (Flight International 26 March – 1 April 2013, Air Force Magazine mars 2013)

US UAV utbygging

USA fortsetter jevnt og trutt utbyggingen av sine førerløse droner kapasitet. MQ-9 Reaper væpnede førerløse droner skal nå kunne føre MALD (Miniature Air Launched Decoy), en liten narredrone som villeder fiendtlig luftforsvar ved å imitere signaturene til amerikanske angrepsfly. MALD er hittil integrert for bruk fra F-16 og fra B-52 bombefly. Sårbarhet har hittil vært de førerløse dronenes største svakhet.

MALD.

Samtidig er en ny amerikansk førerløse droner base nå operativ ved Niamey i Niger. Det er ca. 100 personell ved basen, og operasjonene beskrives offisielt som "rekognosering". I brev til Kongressen skriver president Obama at e-data blir utvekslet med det franske styrkene som opererer i Mali. Avtalen med Nigers regjering ble inngått i januar.

Samtidig intensiveres den amerikanske debatten om bruken av droner til å drepe terrorister, ikke minst etter at president Obamas tidligere kontraterror rådgiver John O. Brennan ble sjef for CIA. Brennan anses som arkitekten bak den nåværende dronetaktikken. Han beskrives som kontroversiell i Kongressen og blant insidere og har utarbeidet de ukentlige "dødslistene" som er blitt godkjent av presidenten, og som blant annet har resultert i at to amerikanske statsborgere ble drept i Jemen i september 2011, Anwar al-Awlaki og hans 16 år gamle sønn.

En ikke navngitt ledende jurist

i det amerikanske Forsvaret sier til kommentatoren Robert F. Dorr i tidsskriftet Combat Aircraft at man må skille mellom bruken av droner mot al Qaeda og Taliban styrker som opererer i Afghanistan fra baser i Pakistan, og droneangrepene fra en hittil hemmelig base i Saudi-Arabia, og fra det amerikanske basekomplekset på Afrikas Horn, mot mål i Jemen. Det må videre skilles mellom personellet som utfører angrepene, for det meste US Air Force militært personell mot mål i Afghanistan men CIA personell og sivile kontraktører mot mål i Pakistan, Jemen og Mali. Militært, uniformert personell bør utføre alle operasjoner. I dag er det åpenbart ganske kompliserte saker. Dorr skriver om en "key figure in defence publishing" (muligens ham selv) som ble "disinvited" fra en pressetur til Creech Air Force Base i Nevada, åpenbart fordi noen ikke ønsket at vedkommende skulle se militært personell trene sivilister i operasjoner med MQ-1 Predator droner. I dag er militært personell stasjonert på baser i Pakistan, Saudi-Arabia og Niger, opptatte med teknisk betjening av CIA droner.

En ting er basene dronene starter fra og lander på, en annen ting er operasjonssentrene de flys fra. Deres lokalisering er ikke offisielt kjent, men et av dem ligger i en sivil bygning; nærmere bestemt i CIAs hovedkvarter i Langley, Virginia.

Offisielt kaller USA ikke lenger dronene UAV (Unmanned Aerial Vehicle) men RPA (Remotely Piloted Aircraft), fordi de er å betrakte som fly som flys av flyvere. Dorr mener at væpnede droner juridisk sett er kampfly. Han mener at droneangrepene i sin nåværende form bør stanses. (Air Force Magazine april 2013, Combat Aircraft april 2013)

Italia kommer

Italia vurderer å gå inn i det britisk-franske UCAV (Unmanned Combat Air Vehicle) FCAS (Future Combat Air System) væpnet førerløs drone programmet. Det blir i så fall flyprodusenten Alenia Aermacchi som kommer til å slutte seg til avtalen mellom britiske BAE Systems og franske Dassault, fra november 2010.

Nemesis rammer

Nemesis launcher.

Lockheed Martin utvikler nå et bærbart Nemesis presisjonsstyrt missil som kan anvendes på avstander fra 100 m og ut til mer enn

12 km. Nemesis er vertical launch og GPS-styrt med SAL (Semi-active Laser) terminalstyring. Detonasjonshøyde eller anslagsdetonasjon er valgbart. Fra utskytningsstilling kan missilet leveres i 360 gr. rundt skytterne. På White Sands prøvelfeltet har Nemesis nylig truffet tre ganger på tre forsøk, to ganger på 8 og 12 km med skarpt stridshode og anvendelse av både GPS og SAL, og en gang på bare 100 m fra skytterne med øvingsstridshode og bare GPS-styring.

Nemesis bygger på allerede eksisterende komponenter, blant annet fra Hellfire missilet. Vekt og størrelse er foreløpig ikke oppgitt. Missilet oppgis å kunne anvendes mot personell, lett pansrede kjøretøyer og "strukturer". (Lockheed Martin pressemelding)

Samson Knight utvikles

Israelske Rafael utvikler nå et "sensor and shooter" nettverket Samson Knight system for å bedre overlevering av mål mellom ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance) sensorer, RWS (Remote Weapon Stations), siktemidler på kjøretøyer og elektrooptisk styrte missiler, ved hjelp av bildebyggende teknologi. Det trekkes på teknologier fra Litening flybårne rekognoserings- og målfatnings pods, marinens ubemannede væpnede Protector fartøyer, det landbaserte Iron Dome luftvern missilsystemet mot Hamas' raketter og bk-granater, Trophy panserkjøretøy selvforsvarssystemet mot panserbekjempelses missiler og TOW-SLIK (System Level Integration Kit) og Spike C4I (Tycoon) troppsnivå ildlednings-system. Samson Knight beskrives som et byggeklossystem. (Rupert Pengeley, Jane's International Defence Review april 2013)

NY BIL TIL 17.MAI ? ETABLERING KR. 0,-!

Ford Mondeo 140hk powershift stv

- Stylingsett
- Navigasjon
- Hengerfeste
- 18" sommerhjul
- Komplette vinterhjul
- 32 mnd/maks 60.000 km

Startkostnad kr. 37.500,- inkl. mva.

Leie pr. mnd. kr. 3.695,- inkl. mva.

Bestill innen 17.mai og få fri
etablering (verdi kr. 3.990,-)

I tillegg kommer årsavgift, forsikring og service iht. bilens servicehefte. Forbehold om kredittgodkjenning

Kontakt: Tom Brenna 900 86 190 / Jon Børge Engelstad 951 53 396 www.ctcbil.no

Kongsberg Gruppen (KONGSBERG) er et internasjonalt, kunnskapsbasert konsern med over 7 200 ansatte i mer enn 25 land. Konsernet leverer høyteknologiske systemer og løsninger til kunder innen olje- og gassindustrien, handelsflåten, forsvar og romfart. KONGSBERG er notert på Oslo Børs og hadde driftsinntekter på 15,7 milliarder kroner i 2012.

KONGSBERG

MARKEDSFØRING LUFTVERN

KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE - KONGSBERG

Integrated Defence Systems (IDS) er en divisjon i Kongsberg Defence & Aerospace. Vi utvikler og leverer et av verdens mest avanserte luftvernssystemer. Våre kunder er hovedsakelig i det europeiske og amerikanske markedet og vi jobber tett sammen med flere store internasjonale selskaper.

På grunn av økende aktivitet søker vi 2 - 3 medarbeidere for markedsføring av luftvernssystemet NASAMS.

Arbeidsoppgaver:

- Markedsføring av NASAMS
- Kundekontakt, presentasjoner og deltagelse på messer
- Jobbe i tilbudsteam og etter hvert lede tilbudsteam. Intern og ekstern koordinering ifm tilbudsarbeid, inkludert koordinering med vår internasjonale samarbeidspartner

Kvalifikasjoner og personlige egenskaper:

- Befalsutdannelse og systemkunnskap om NASAMS er en fordel

- Systematisk og målbevisst
- Lederegenskaper
- Konkurransinstinkt
- Gode engelskspråklige ferdigheter, muntlig og skriftlig

Vi tilbyr:

- Et godt arbeidsmiljø med mange faglig sterke og motiverte kollegaer
- Utfordrende, spennende og varierte arbeidsoppgaver
- Jobb i et internasjonalt miljø
- Gode utviklingsmuligheter internt i konsernet
- Konkurransedyktige betingelser og fleksible arbeidsordninger

Er du engasjert, ansvarsbevisst og jobber strukturert så kan du være den personen vi er ute etter.

www.kongsberg.com

For mer informasjon kontakt: Hans Christian Hagen, (+47) 322 87 580 / 90 04 57 12. Søknad sendes elektronisk innen 21.05.2013 via www.kongsberg.com/careers. Ref: DA:04/13

Avsender: Offisersbladet, Postboks 501 Sentrum, NO-0105 Oslo

NO COMPROMISE

100% LEAD-FREE AMMUNITION

Nammo strives to eliminate risk on and off the battlefield. Designed for maximum performance and reliability, our high precision, 100 percent lead-free ammunition eliminates the potential risk of groundwater contamination. Our proven, reliable and clean ammunition is free from toxic materials and does not expose the user to harmful lead gases.

Nammo

SECURING THE FUTURE